

YMPÄRISTÖTUEN SITOUKSEHDOT 2005

1. TUKIKELPOISUUSPERUSTEET

1.1. Sitoutuminen

Ympäristötukea voidaan maksaa tässä tarkoitettavat ehdot täyttävälle viljelijälle edellyttäen, että tämä on toimittanut kirjallisen lomakkeella 111 olevan sitoumuksen viimeistään 29.4.2005 sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka toimialueella maatalan talouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, hakemus on toimitettava sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella pääosa maatalan pelloista sijaitsee. Postitse palautettu hakemus katsotaan oikeaan aikaan toimitetuksi, jos se on leimattu postissa edellä mainitulle toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettuna kyseisen vuoden viimeisenä hakupäivänä tai aiemmin.

Viljelijä sitoutuu ympäristötukea koskevan sitoumuksen antaessaan viideksi vuodeksi toteuttamaan maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteitä jäljempänä selvitetyn mukaisesti. Vuonna 2005 perus- ja lisätoimenpiteistä annettavan ympäristötukisitoumuksen sitoumuskausi alkaa 1.6.2005 ja päättyy 31.5.2010.

1.2. Viljelijä

Maatalouden ympäristötukea voidaan maksaa viljelijälle. Viljelijällä tarkoitetaan maa- tai puutarhataloutta harjoittavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmää riippumatta siitä, mikä on ryhmän ja sen jäsenien oikeudellinen asema.

1.3. Ikä

Sitoumuksen voi antaa viljelijä, joka on tai jonka puoliso on sitoumuksen antamista edeltävän vuoden joulukuun 31. päivänä vähintään 18-vuotias, mutta ei yli 65-vuotias. Alle 18-vuotias voi antaa sitoumuksen vain, jos hän on solminut avioliiton tai jos hän harjoittaa maatilataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempiansa tai heistä jomman kumman kanssa taikka jos ympäristötuen myöntäminen on muita erityisiä syitä. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuoverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä.

Jos kysymyksessä on useamman viljelijän yhdessä harjoittama maatilatalous tai yhteisömuodossa harjoitettava maatilatalous, voidaan sitoumus antaa sillä edellytyksellä, että näiden osalta vähintään yksi viljelijä, yhtiömies, jäsen tai osakas täyttää ikää koskevan edellytyksen. Ikäedellytys ei koske julkisoikeudellista yhteisöä, yhdistystä, säätiötä, koulutilaa ja vankilatilaa.

1.4. Vähimmäispinta-ala

Viljelijällä on oltava hallinnassaan vähintään kolme (3) hehtaaria tuki- ja viljelykelpoista peltoa koko sitoumusajan. Jos tilalla viljellään kohdassa 6.3. määriteltyjä 1- ja 2-ryhmän puutarhakasveja, vähimmäispinta-alaa koskeva

ehto täyttyy, kun vuosittain kyseisiä kasveja viljellään yhteensä vähintään 0,5 ha:lla sellaisilla lohkoilla, jotka on hyväksytty tukikelpoiksi. Pellolla sijaitsevat erityistukisopimuslohkot luetaan vähimmäispinta-alaan, jos kyseiset peruslohkot on ilmoitettu ja hyväksytty tukikelpoiksi.

Ne tukikelpoiset lohkot, jotka ovat kasvinvuorottelusta johtuen yhtenä sitoumusvuotena toisen sitoumuksen antaneen viljelijän hallinnassa, voidaan laskea lohkoa pääsääntöisesti hallitsevan viljelijän vähimmäispinta-alaan. Em. tapauksessa lohkojen vaihtoa on haettava erikseen kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta, joka tekee päätöksen vaihdon hyväksyttävyydestä. Ympäristötuki maksetaan tällöinkin tukikelpoista lohkoa viljelevälle.

Jos vähimmäispinta-alaa koskeva ehto ei enää täyty, sitoumus päättyy, mikä voi aiheuttaa jo maksettujen tukien takaisinperinnän koko sitoumusajalta.

2. PINTA-ALAMUUTOKSET

2.1. Sitoumuksenalainen pinta-ala

Sitoumuksen ehtoja on noudatettava koko maatalan alueella. Jos viljelijän hallinnassa olevan peltoalan osalta tapahtuu muutoksia, näistä muutoksista on ilmoitettava vuosittain kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Muutoksella tarkoitetaan myös jäljempänä selvitetyn tukikelpoisen lohkon poistamista viljelystä.

2.2. Tukikelpoinen lohko

Tukikelpoiseksi voidaan hyväksyä peruslohko, joka on viljelykelpoinen 1.6. ensimmäisenä sitoutumisvuonna tai joka tulee viljelijän viljelykseen seuraavina sitoumusvuosina jäljempänä selvitetyn mukaisesti ja jota haetaan tukikelpoiseksi lohkoksi. Tukikelpoiseksi haettavien lohkojen tulee pääsääntöisesti pysyä viljelijän hallinnassa ja viljelyksessä koko sitoumuskauden ajan.

Peruslohko, joka on peltoa, on tukikelpoinen ja sen osalta voidaan maksaa ympäristötukea, kun sitä on haettu ensimmäisenä sitoutumisvuonna tukihakemuksella tukikelpoiseksi ja se on tuolloin viljelykelpoista sekä ilmoitettu joko viljelyksessä olevaksi pelloksi, CAP-kesannoksi, viljelyyn liittyväksi kesannoksi tai tilapäisesti viljelemättömäksi pelloksi. Tukikelpoiseksi voidaan hyväksyä myös viljelyksessä olevalle pellolle perustettu, voimassaolevaan maatalouden ympäristötuen erityistukisopimukseen sisältyvä ala, joka ei ole enää viljelykäytössä. Tukikelpoiksi haettavien lohkojen on oltava viljelykelpoisia ko. vuonna viimeistään 1.6. Tukikelpoiseksi on haettava aina olemassa olevaa koko peruslohkoa, ei vain osaa siitä.

Vuonna 2005 tukikelpoisia lohkoja ovat vain ne lohkot, jotka olivat tukikelpoisia vuonna 2004.

Tukikelpoiseksi hyväksytään tilapäisesti viljelemätön lohko. Tilapäisesti viljelemättömäksi hyväksytään pelto-lohkot, jotka ovat viljelykiertokesantona, viljelemättä kunnostustoimenpiteiden vuoksi tai viljelemättä lantapatterin tai muun vastaavan tilapäisen syyn perusteella. Tilapäisesti viljelemättömäksi ei hyväksytä alueita, jotka eivät ole vielä olleet viljelykäytössä tai jotka on pysyvästi poistettu viljelystä.

Vuonna 2005 voidaan lomakkeella nro 175 viimeistään 30.11.2004 ilmoitetut lohkot, jotka eivät kuitenkaan ole tukikelpoisia vuonna 2005, ilmoittaa kasvulohkolomakkeella (Lnro 102B) tilapäisesti viljelemättömiksi.

Pysyvästi viljelemättömäksi ja viljelemättömäksi ilmoitettua lohkoa ei hyväksytä tukikelpoiseksi. Jos kyseinen pysyvästi viljelemätön lohko otetaan myöhemmin viljelyyn, sitä voidaan hakea tukikelpoiseksi käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa kyseisenä vuonna. Tällainen lohko luetaan mukaan pinta-alan kasvamisiin siten kuin kohdassa 2.4. on selvitetty. Jos tukikelpoinen lohko ilmoitetaan myöhemmin vuosina pysyvästi viljelemättömäksi tai se todetaan sellaiseksi valvonnassa, se luetaan pinta-alan vähenemisiin siten kuin kohdassa 2.5. on selvitetty.

Ympäristötukea ei voida maksaa eikä tukikelpoiseksi voida hakea sellaista peltoa, jota koskee luopumiseläkelain (16/1974) 6 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu viljelemättömyyssitoutuminen, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksista annetun lain (1330/1992) 9 §:ssä tarkoitettu viljelemättömyyssitoutuminen tai maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) 12 §:ssä tarkoitettu viljelemättömyyssitoutuminen. Jos tällaisen viljelemättömyyssitoutumuksen alaisen pellon hallinta siirtyy viljelemättömyyssitoutumuksen antaneelta henkilöltä sellaiselle viljelijälle, joka alkaa viljellä ko. aluetta, kyseinen viljelijä voi hakea peltoa tukikelpoiseksi määrärahatilanteen salliessa ja sille voidaan maksaa tukea (ks. kuitenkin kohta 2.4).

Lohkon voi ilmoittaa tukikelpoiseksi ja poistaa tukikelpoisesta alasta ensimmäisen sitoumusvuoden jälkeen kohdassa 2.4. ja 2.5. selvitettyinä vaikutuksina. Viljelijä voi poistaa tukikelpoisiksi lohkoiksi ilmoittamiaan lohkoja viljelystä tai hallinnastaan ja pellon hallinta voi siirtyä viljelijälle, joka ei ole sitoutunut ympäristötukea koskeviin ehtoihin ilman ympäristötuen takaisinperintää sitoumuskauden aikana siten kuin kohdissa 2.3. ja 2.5. on selvitetty. Viljelijä voi myös olla hakematta tukikelpoisuutta tietyille peruslohkoille edellyttäen, että tilan vähimmäispinta-alavaatimus täyttyy.

2.3. Tukikelpoisten lohkojen muutosmahdollisuudet ja vertailuala

Tukikelpoisissa lohkoissa tapahtuneita muutoksia verrataan ensimmäisenä sitoumusvuotena tukikelpoisiksi lohkoiksi hyväksytyjen peruslohkojen pinta-alojen summaan eli vertailualaan.

Arvioitaessa, ovatko tukikelpoisten lohkojen muutokset sallituissa rajoissa, pinta-alan kasvamisiin tai vähenemisiin ei lueta seuraavia tapauksia:

1) Tukijärjestelmässä jo olevien lohkojen hallinnassa tapahtuneita muutoksia

Kun lohkon hallinta siirtyy ympäristötukisitoumuksen antaneelta viljelijältä, joka on ilmoittanut lohkon edellisenä sitoumusvuotena vuosittaisessa tukihakemuksessaan ja lohko on hyväksytty tukikelpoiseksi, toiselle ympäristötukeen sitoutuneelle viljelijälle, joka ilmoittaa lohkon vuosittaisessa tukihakemuksessaan, lohko liitetään sen viljelijän sitoumukseen, jolle lohko siirtyy ja joka näin jatkaa lohkon osalta sitoumusta. Tällaisia lohkomuutoksia ei lasketa pinta-alojen vähenemisiin eikä kasvamiin. Tässä selvitetty lohkojen liittäminen voimassa olevaan sitoumukseen on mahdollista koko sitoumuskauden ajan.

2) Lohkoja, jotka siirtyvät sitoumuksen antaneelle kyseessä olevan sitoumusvuoden aikana sellaiselta viljelijältä, joka tai jonka puoliso on yli 65-vuotias

Em. lohkoja ei lasketa pinta-alan kasvamiin, jos tällaisten samana sitoumusvuonna siirtyvien lohkojen pinta-alojen summa on yli 2 ha. Tällaisessa tapauksessa viljelijän on ilmoitettava tästä erikseen vuotuisen tukihaun yhteydessä. Jos em. peltolohkot vuokrataan, vuokra-ajan on oltava voimassa sitoumuskauden loppuun saakka.

Yli 65-vuotiaalla viljelijällä tarkoitetaan tässä viljelijää, joka on harjoittanut ennen sitoutuneelle viljelijälle tapahtunutta hallinnansiirtoa hallinnassaan olevalla maatilalla maa- tai puutarhataloutta. Kotitarveviljelyä ei katsota maa- tai puutarhatalouden harjoittamiseksi. Yli 65-vuotiaan viljelijän tai jäljempänä tarkoitettua kuolinpesän on tullut itse viljellä siirtyvää peltoalaa hallinnansiirtoa edeltävänä kasvukautena.

Jos kuolinpesä tekee yli 65-vuotiaan viljelijän hallinnassa olleen peltoalan hallinnansiirron sitoutuneelle viljelijälle, voidaan pellon katsoa tulleen yli 65-vuotiaalta viljelijältä, jos kyseinen yli 65-vuotias viljelijä on kuollut sen sitoumus- tai kalenterivuoden aikana, jona hallinnansiirto on tapahtunut. Jos kyseessä on useamman viljelijän yhdessä harjoittama tai yhteisömuodossa harjoitettava maa- tai puutarhatalous, edellytetään, että kaikki viljelijät, yhtiömiehet, jäsenet tai osakkaat ovat yli 65-vuotiaita.

3) Peltoaloja, jotka ovat tulleet sitoutuneen viljelijän hallintaan kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 88 §:ssä tarkoitettussa uusjakosuunnitelmassa päätettyjen tilusten järjestelyjen kautta

Em. lohkoja ei lasketa pinta-alan kasvamiin edellyttäen, että uusjakosuunnitelma on saanut lainvoiman ja tilukset on otettu haltuun uusjakosuunnitelman mukaisesti sitoumuskauden alkamisen jälkeen.

Edellä sanottua sovelletaan myös vuokrattuihin peltoihin silloin, kun vuokra-alue on kiinteistönmuodostamislain 86 §:n nojalla uusjakosuunnitelman mukaisesti siirretty toiseen paikkaan.

Uusjaon kautta viljelijän hallintaan tulleet uusia pelto-lohkoja voidaan kuitenkin hyväksyä edellä sanotulla perusteella tukikelpoiseksi pinta-alaltaan enintään yhtä

paljon kuin lainvoimaisen uusjakosuunnitelman mukaan on viljelijän hallinnasta poistunut tukikelpoisia peltolohkoja.

4) *Tapauksia, joissa lohkon poistumisen syynä on ylivoimainen este*

Lohkoja, joiden poistumisen syynä on ylivoimainen este, ei lasketa pinta-alojen vähenemisiin. Ylivoimaisiksi esteiksi voidaan katsoa seuraavat tapaukset:

- a) viljelijän kuolema
- b) viljelijän pitkäaikainen kyvyttömyys harjoittaa ammatiaan
- c) maatilan merkittävän osan pakkolunastus, jos kyseinen pakkolunastus ei ollut ennakoitavissa sitoumuksen tekopäivänä
- d) vakava luonnononnettomuus, jolla on merkittävää vaikutusta tilan viljelyalaan
- e) eläinten kasvatukseen tarkoitettujen rakennusten tuhoutuminen onnettomuudessa
- f) eläinkulikutauti, joka koskee hakijan koko karjaa tai osaa siitä
- g) viljelijän vakava sairaus
- h) maatilan pakkolunastus tai lunastus yleisen edun vuoksi
- i) viljelijä alkaa saada täyttää työttömyyseläkettä, varhennettua vanhuuseläkettä tai siirtyä maatalouden luopumistukijärjestelmään
- j) sitoumuspinta-ala vähenee vastoin viljelijän omaa tahoa; esimerkiksi:
 - kuolinpesän jakaminen tai avioeron aiheuttama omaisuuden jako aiheuttaa pinta-alojen vähenemisen vuokrasopimuksen päättymisen tai omaisuuden menetyksen vuoksi
 - vuokratun alueen pitkäaikainen hallinta katkeaa vastoin perusteltua oletusta.

Näissä tapauksissa viljelijän tai hänen oikeudenomistajansa on ilmoitettava tästä erikseen kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

2.4. Pinta-alan kasvaminen

Uusien alueiden tukikelpoiseksi hyväksyminen vuoden 2005 jälkeen riippuu EU:n rahoituskehystä ja valtion talousarviossa vahvistetusta käytettävissä olevasta määrärahasta.

Jos viljelijä myöhemmin sitoumusvuosina ilmoittaa hakevansa tukikelpoiseksi lohkoa, joka siirtyy hänelle viljelijältä, joka ei ole antanut vastaavaa voimassaolevaa sitoumusta, tai kyseessä on uusi lohko kuten esimerkiksi raivattu lohko tai ko. sitoumusvuonna viljelyyn otettava aiemmin pysyvästi viljelemättömänä ilmoitettu lohko, luetaan em. lohkojen pinta-alat pinta-alan kasvamiin. Näiden sitoumusaikana tukikelpoisiksi haettujen peruslohkojen pinta-alojen summaa verrataan vertailuun.

Sitoumukseen voidaan määrärahatilanteen salliessa liittää toisena ja kolmantena sitoumusvuotena alueita, jotka eivät ole aiemmin olleet tukikelpoisia tai joita toinen ympäristötukeen sitoutunut viljelijä ei ole ilmoittanut edellisen sitoumusvuoden vuosittaisella tukihakemuksella. Näiden

toisena ja kolmantena sitoumusvuonna liitettävien alueiden pinta-alojen summa voi olla enintään 50 % viljelijän vertailualasta tai korkeintaan kaksi hehtaaria. Esimerkiksi pienillä alle 3 hehtaarin puutarhatiloilla 2 ha on suurin sallittu lisäys ilman uuden sitoumuksen antovelvoitetta. Jos pinta-alan lisäys on tätä suurempi, viljelijä voi antaa uuden 5-vuotisen sitoumuksen määrärahatilanteen salliessa koko peltoalasta.

Jos viljelijän hallintaan tulee neljäntenä tai viidentenä sitoumusvuotena uusia edellä mainittuja peltolohkoja, jäävät lohkot tukikelvottomiksi, ellei pinta-alan kasvu neljäntenä tai viidentenä sitoumusvuotena ylitä 50 % vertailualasta. Tällöin viljelijä voi määrärahatilanteen näin salliessa antaa uuden 5-vuotisen sitoumuksen koko peltoalasta. Jos uusia sitoumuksia ei määrärahatilanteen vuoksi voi antaa, on tukikelvottomia uusia lohkoja kuitenkin viljeltävä näiden sitoumusehtojen mukaisesti.

2.5. Pinta-alan väheneminen

Jos viljelijän tukikelpoisia lohkoja siirtyy sitoumusaikana viljelijälle, joka ei ole antanut vastaavaa voimassaolevaa sitoumusta tai ei anna tai ei voi antaa vastaavaa sitoumusta seuraavan tukihaun yhteydessä, tai tukikelpoisia lohkoja poistetaan viljelystä esimerkiksi metsityksen kautta ja kyseisten sitoumuskaudella poistuneiden lohkojen pinta-alojen summa on yli 20 % vertailualasta ja kuitenkin yli 5 ha, on viljelijän palautettava hänelle maksetut tuet kyseisten lohkojen osalta ja tämän jälkeen seuraavina sitoumusvuosina vastaavasti siirtyvien lohkojen osalta.

Jos pinta-alan vähenemisen syynä on kohdassa 2.3. tarkoitettu ylivoimainen este, ei tästä johtuvaa vähennystä lueta mukaan pinta-alojen vähenemisiin. Tämä edellyttää sitä, että viljelijä toimittaa tuen myöntäneelle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kirjallisen ilmoituksen asiasta 10 työpäivän kuluessa siitä, kun ilmoitus on mahdollista toimittaa. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tekee päätöksen siitä, onko kysymyksessä ollut ylivoimainen este.

2.6. Sitoumuksen siirtäminen

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi hakemukselta siirtää ympäristötukea koskevan sitoumuksen koko maatilan uudelle omistajalle tai haltijalle, jos maatilan omistus- tai hallintaoikeus siirtyy sellaiselle viljelijälle, joka täyttää tuen myöntämisen yleiset edellytykset, eikä alkuperäisen sitoumuksen antaja jatka maatalouden harjoittamista. Luopuva viljelijä voi kuitenkin jättää kotitarveviljelyä varten pienen peltoalan (alle 0,5 hehtaaria). Siirtotapauksessa viljelyä jatkavan viljelijän on noudatettava ympäristötukea koskevaa sitoumusta aiemman viljelijän antaman sitoumuksen jäljellä olevan sitoumusajan.

Jos ympäristötukeen sitoutunut tila jaetaan kokonaisuudessaan perinnönjaon, osituksen tai yhtymän purkautumisen vuoksi, sitoumus voidaan siirtää kaikkien näin muodostuneiden tilanosien uusille omistajille tai haltijoille.

Ympäristötukea koskeva sitoumus voidaan siirtää maatilan entiseltä omistajalta tai haltijalta uudelle omistajalle tai haltijalle edellyttäen, että siirtämistä koskeva kirjallinen lomakkeella numero 160 tehtävä hakemus toimitetaan 10 työpäivän kuluessa omistus- tai hallintaoikeuden siirtymi-

sestä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Erityisestä syystä voidaan myöhemminkin toimitettava hakemus hyväksyä.

2.7. Sitoumuksesta luopuminen ja sen raukeaminen

Maksettu tuki peritään takaisin, jos viljelijä luopuu sitoumuksesta ennen sitoumuskauden päättymistä. Sitoumuksesta luopumisella tarkoitetaan myös tilannetta, jossa tukeen sitoutunut viljelijä ei hae vuosittaista maksatusta, eikä hakematta jättämisen syynä ole kohdassa 2.3. tarkoitettu ylivoimainen este. Em. tapauksessa viljelijää kuullaan ennen mahdollista tuen takaisinperintää koskevan päätöksen tekemistä.

Tukea ei kuitenkaan peritä takaisin, jos viljelijän sitoumus on ollut voimassa kolme vuotta ja viljelijä luopuu koko tilan myynnin kautta tai muutoin kokonaan maatalouden harjoittamisesta. Maatalouden harjoittamisesta voi luopua myös koko tilan pellot vuokraamalla tai jättämällä ne viljelemättä. Luopuva viljelijä voi jättää kotitarveviljelyä varten pienen peltoalan (alle 0,5 hehtaaria).

Tukea ei myöskään peritä takaisin, jos viljelijä luopuu sitoumuksesta ylivoimaisen esteen vuoksi. Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan kohdassa 2.3. tarkoitettut tapaukset.

Sitoumuksesta luopumiseksi ei katsota tilannetta, jossa sitoumuksen antanut viljelijä myy tai vuokraa koko tilansa sellaiselle viljelijälle, joka on antanut vastaavan, hallinnsiirtohetkellä voimassaolevan sitoumuksen. Tällainen myynti tai vuokraus voi tapahtua myös ennen kuin kolme vuotta on kulunut sitoumuksen alkamisesta. Tällaisessa tapauksessa ei maksettua tukea peritä takaisin ja sitoumus katsotaan rauenneeksi.

Viljelijän on tehtävä 10 työpäivän kuluessa kirjallinen ilmoitus sitoumuksesta luopumisesta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tekee päätöksen viljelijän vapauttamiseksi sitoumuksen noudattamisesta.

Viljelijän antama sitoumus raukeaa, jos viljelijä siirtyy maatalouden luopumistukijärjestelmään eikä sitoumusta tässä yhteydessä siirretä. Raukeamistapauksissa ei maksettua tukea peritä takaisin.

3. TAVANOMAINEN HYVÄ MAATALOUSKÄYTÄNTÖ

Ympäristötukea voidaan maksaa viljelijälle, joka noudattaa tavanomaista hyvää maatalouskäytäntöä sekä ympäristötu- en perus- ja lisätoimenpiteitä koskevia ehtoja.

Tavanomaisella hyvällä maatalouskäytännöllä tarkoitetaan viljelyä, jota vastuuntuntoinen viljelijä harjoittaa paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Pelto on muokattava ja lannoitettava tarkoituksenmukaisella tavalla ja kylvö on tehtävä niin, että se mahdollistaa tasaisen itämisen. Lohkon, jolle tukea haetaan, on oltava kasvukunniltaan sellainen, että siltä on mahdollista saada korjatuksi markkinakelpoinen sato. Viljelyssä on käytettävä alueelle soveltuvia kasvilajeja ja -lajikkeita sekä alueelle soveltuvaa ja siemenkoon huomioon ottavaa siemenmäärää. Lisäksi hukkakaura on torjuttava, viljelijän on huolehdittava kasvinsuojelusta ja pyrittävä korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottamiseen. Kesannoinnilta edellytetään sitä, että maan tuottokykyä ei

heikennetä ja se toteutetaan tarkoituksenmukaisella tavalla. Sato on korjattava tai aluetta on laidunnettava asianmukaisesti. Asianmukaista sadonkorjuuta ei ole nurmen maahan niitto eikä nurmen kompostointi, ellei kyseessä ole jäljempänä kerrottu viherlannoitus. Poikkeuksia sadonkorjuuvaatimukseen ovat kuitenkin seuraavat tapaukset:

1) Monivuotiset kasvit

Ympäristötuki voidaan maksaa peltolohkoille, joiden kasvit eivät ensimmäisenä viljelyvuonna tuota satoa. Tällaisia kasveja ovat muun muassa ruokohelppi, kumina, mansikka, marjapensaat ja hedelmäpuut sekä muut monivuotiset avomaan puutarhakasvit. Sellaisille monivuotisille kasveille, jotka eivät idä tai muodosta maanpäällistä kasvustoa kylvövuonna, tukea voidaan maksaa ensimmäisen kerran sinä vuonna, jolloin maan pinnalle on muodostunut kasvusto.

2) Viherlannoitus

Ympäristötuki voidaan maksaa viherlannoitusnurmilohkolle. Viherlannoitusnurmilohkon sato käytetään osana viljelykiertoa siten, että sato jätetään korjaamatta ja hyödynnetään seuraavan viljelykasvin lannoitteena. Tällaisia viljelykiertoja ovat esimerkiksi virnan viljely viherlannoitteeksi sekä perunan ja apilan vuoroviljely. Viljelijän on pyydyttäessä osoitettava viherlannoitusnurmeksi ilmoitetun lohkon viljelykierto.

Viherlannoitusnurmen perustamiseen käytetyn siemenen painosta on vähintään 20 prosenttia oltava typensitojakasvin siemeniä. Viherlannoitusnurmeksi vuosittaisella tukihakemuksella ilmoitettujen kasvulohkojen pinta-alojen yhteenlaskettu ala voi olla enintään 50 prosenttia tukikelpoisten lohkojen pinta-alojen summasta.

Samaa alaa ei voi ilmoittaa viherlannoitusnurmeksi kahtena peräkkäisenä vuonna. Jos viherlannoitusala ilmoitetaan viherlannoitusnurmeksi kahtena peräkkäisenä vuonna, ympäristötuki voidaan maksaa viherlannoitusosalalle vain yhtenä vuonna.

3) Pientareet, suojakaistat ja viljelytekniset päistealueet

Ympäristötuki voidaan maksaa yli kolme metriä leveämmille pientareille ja suojakaistoille, kun niistä on tehty omat kasvulohkonsa ja niitä on hoidettu pientareista ja suojakaistoista annettujen ympäristötuen säännösten mukaisesti.

Ympäristötuki voidaan maksaa viljelyksellisestä syystä jätetylle yli 3 metriä leveämmälle päistealueelle, joka on erotettu omaksi kasvulohkokseen ja jolla on nurmikasvusto. Nurmelta ei edellytetä sadonkorjuuta, mutta kasvusto on kuitenkin niitettävä tai pidettävä muulla tavoin hoidettuna esimerkiksi laiduntamalla. Peltokasvien tukeen (CAP-tukeen) oikeutetun kasvulohkon reunaan viljelyteknisiä päisteitä ei voi jättää.

4) Hunajantuotanto

Ympäristötuki voidaan maksaa peltolohkolle, jolla kasvaa hunajantuotantoon soveltuvia kasveja, esimerkiksi hunajakukkaa ja puna-apilaa, joiden satoa ei korjata. Tuen

maksamisen edellytyksenä on tällöin, että kyseisen peltolohkon välittömässä läheisyydessä sijaitsee tukea hakevan viljelijän mehiläisyhteiskunta sellainen määrä, että hunajantuotanto muodostaa tukea hakevalle viljelijälle taloudellisesti merkittävän elinkeinon.

5) Ympäristötuen maatalan monimuotoisuuskohteet -lisätoimenpide

Ympäristötuki voidaan maksaa peltolohkolle, jolle on perustettu maatalouden ympäristötuen maatalan monimuotoisuuskohteet -lisätoimenpiteeseen liittyvä riistalaidun, maisema- tai monimuotoisuuspelto, vaikka lohkolta ei korjata satoa. Riistalaitumia sekä sellaisia maisema- tai monimuotoisuuspeltoja, joilta ei korjata satoa, voi kuitenkin olla pinta-alaltaan enintään 5 % ensimmäisenä sitomusvuonna tukikelpoiseksi haettujen peruslohkojen pinta-alojen summasta. Edellä sanottu rajoitus ei koske aloja, jotka on ilmoitettu peltokasvien tuen mukaisesti kesannoksi (CAP-kesanto).

6) Tietyt erityistukisopimuslohkot

Ympäristötuki voidaan maksaa peltolohkolle, jolle on tehty 5- tai 10-vuotinen erityistukisopimus maiseman kehittämisestä ja hoidosta tai luonnon monimuotoisuuden edistämistä, vaikka satoa ei korjata.

7) Satovahingot ja talvehtimistuhot

Satovahingon tai vastaavan syyn vuoksi korjaamatta jäänyt pelto ei ole este ympäristötuen maksamiselle, jos muista tavanomaiseen hyvään maatalouskäyttöön kuuluvista toimenpiteistä on huolehdittu asianmukaisesti. Satovahingosta on kuitenkin tehtävä kirjallinen ilmoitus välittömästi vahingon ilmaannuttua maatalan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoituksessa on yksilöitävä satovahinko tai vastaava syy. Ilmoitus on suositeltavaa tehdä käyttäen lomaketta Lnro 118.

Jos kasvulohkon osalla on talvehtimistuhonja, katsotaan lohko ympäristötukeen oikeutetuksi, kun lohko on viljelty tavanomaisen hyvän maatalouskäytännön mukaisesti ja kun pääosalla lohkon pinta-alasta on korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottava kasvusto. Jos tavanomaisen hyvän maatalouskäytännön täyttymistä ei ole mahdollista todeta tai talvehtimistuhonja johtuen pääosalla lohkoa ei ole mahdollista tuottaa korjuu- ja markkinakelpoista satoa, kyseiselle lohkolle ei voida maksaa ympäristötukea, ellei lohkoa kylvetä keväällä uudelleen.

Seuraavilla puutarhakasveilla on noudatettava vähintään alla mainittuja vähimmäiskasvutiheyksiä:

Mansikka, mesimarja ja jalomaarain 15 000 kasvia/ha

Jos em. kasveilla käytetään viljelytapaa, jossa maanpinnan katteena ei käytetä muovia ja syntyvien rönsytaimien annetaan juurtua emotaimien viereen, taimitiheys voi ensimmäisenä kasvukautena olla pienempi, mutta kuitenkin vähintään 11 000 kasvia/ha. 30.6. jälkeen istutettujen kasvien osalta lupullinen taimitiheys (15 000 kasvia/ha) on saavutettava tällöin istutusvuotta seuraavana kasvukautena.

Herukat ja karviaiset	2 200 kasvia/ha
Vadelma	2 800 kasvia/ha
Tyrni	800 kasvia/ha
Pensasmustikka	2 250 kasvia/ha
Hedelmäpuut	400 kasvia/ha

Näitä kasvutiheyksiä ei kuitenkaan sovelleta ennen ensimmäistä sitomusvuotta perustettuihin kasvustoihin, jos nämä kasvustot täyttävät muutoin ammattimaisen viljelyn tunnusmerkit.

Tavanomaiseen hyvään maatalouskäyttöön kuuluu lisäksi se, että viljelijän on noudatettava yleisiä ympäristömääräyksiä ja lainsäädännön velvoitteita. Tavanomaisen hyvän maatalouskäytännön ehdot on selvitetty erillisessä "Tavanomainen hyvä maatalouskäyttö" -oppaassa, joka on postitettu kaikille tuen hakijoille keväällä 2001. Se on saatavissa myös kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta. Vaadittavasta ympäristölainsäädännöstä on v. 2005 poistettu seuraavat säädökset:

- Lannoitelaki (232/1993)
- Terveystuojelulaki (763/1994) ja -asetus (1280/1994)
- Laki (1195/1996) ja asetus (1336/1996) eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta
- Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)

4. PERUSTOIMENPITEET

4.1. Toteutettavat perustoimenpiteet

Viljelijän on toteutettava kaikkia kasvinviljelytilan perustoimenpiteitä viiden vuoden ajan ensimmäisen sitoutumisvuoden kesäkuun 1. päivästä lukien.

Perustoimenpidettä on toteutettava koko sitomuskauden ajan.

Sitoumuksen antaneen viljelijän on toteutettava seuraavia perustoimenpiteitä:

- 1) viljelyn ympäristösuunnittelu ja seuranta;
- 2) peltokasvien peruslannoitus;
- 3) kasvinsuojelu;
- 4) pientareet ja suojakaistat ja
- 5) luonnon monimuotoisuuden ja maiseman ylläpitäminen-

4. 2. Viljelyn ympäristösuunnittelu ja seuranta

Viljelysuunnitelma

Viljelijän on laadittava vuosittain ennen kasvukauden alkua, ensimmäisenä sitomusvuonna 15.6. mennessä, kyseistä kasvukautta koskeva viljelysuunnitelma. Kirjallisessa viljelysuunnitelmassa on esitettävä peruslohkoittain viljeltäviksi suunnitellut kasvilajit tai kasvilajikkeet, suunniteltu lannoitus (lannoitemäärät ja lajit) sekä suunniteltu kasvinsuojelu niiltä osin kuin kasvinsuojelu on mahdollista etukäteen suunnitella.

Viljavuustutkimus

Tilan viljelyksessä olevista pelloista on tehtävä viljavuustutkimukset. Viljelyksessä oleviksi pelloiksi ei katsota tässä kesantolohkoja eikä niitä pelloilla sijaitsevia erityistukisopimusaloja, joille ei makseta perustoimenpiteiden tukea. Jos edellä mainittu lohko otetaan viljelyyn, on viljavuustutkimus tehtävä kyseisen kasvukauden aikana.

Tutkimus on tehtävä vähintään 5 vuoden välein, jolla tarkoitetaan sitä, ettei näytteenottojen väli saa ylittää viittä vuotta. Näytteitä on otettava vähintään 1 näyte peruslohkoa kohti, jos peruslohko on yli 0,5 ha:n suurui-

nen. Muussa tapauksessa on otettava 1 näyte viittä peltohehtaaria kohti.

Viljavuustutkimuksen tulee olla vähintään ns. perustutkimus, jossa on määritelty maalaji, multavuus, happamuus, johtoluku, vaihtuva kalsium, helppoliukoinen fosfori, vaihtuva kalium ja vaihtuva magnesium. Viljavuustutkimuksesta on käytävä ilmi analyysipäivämäärä tai päivämäärä, jolloin näyte on toimitettu analysoitavaksi. Tutkimus on tehtävä hyväksytyssä laboratoriossa. Hyväksytyksi laboratorioksi katsotaan laboratorio, joka on erikoistunut maa-analyysien tekemiseen.

Edellä määrätyn mukainen viljavuustutkimus on oltava tilalla ensimmäisen sitomusvuoden kalenterivuoden loppuun mennessä (31.12.2005 mennessä). Viljelijän hallintaan tulevien uusien peltolohkojen viljavuustutkimukset on tehtävä siten, että niiden tulokset ovat käytävissä ennen seuraavan kalenterivuoden kasvukauden alkua.

Lohkokohtaiset muistiinpanot

Viljelijän on tehtävä lohko kohtaisia muistiinpanoja sitomuskauden alusta lähtien. Lohko kohtaisiin muistiinpanoihin on merkittävä tilan viljelyksessä olevien lohkojen perustiedot ja tiedot vuosittaisista viljelytoimenpiteistä.

Lohko kohtaisiin muistiinpanoihin tulee kirjata seuraavat tiedot:

- Lohkon tunnus ja pinta-ala
- Maalaji ja muut viljavuustutkimuksen tiedot (viljavuustutkimukset voidaan säilyttää myös erillisenä asiakirjana)
- Tehdyt kalkitukset
- Vuosittaiset viljelytoimenpiteet:
 - 1) Muokkauspäivä ja -tapa
 - 2) Kylvö- tai istutus päivä, kasvi, lajike ja siemen- tai taimimäärä
 - 3) Lannoitus päivä(t), väkilannoitteiden ja eloperäisten lannoitteiden lajit ja määrät, typen ja fosforin määrä sekä tarvittaessa merkintä fosforintasauskauden alkamisesta ja päättymisestä
 - 4) Noudatetaanko lohko lla peruslannoitustasoa vai tarkennettua lannoitustasoa
 - 5) Todetut rikkakasvi-, kasvitauti- ja tuholaisongelmat sekä tehdyt kasvinsuojelutoimenpiteet: päivämäärä, käytetty kasvinsuojeluaine ja -määrä
 - 6) Korjuupäivä sekä arvio sadon määrästä

Jos lohko lla on kylvetty kerääjäkasveja sadonkorjuun jälkeen, se on merkittävä lohko kohtaisiin muistiinpanoihin.

Erilliselle kartalle on merkittävä tilan viljelyksessä olevat peruslohkot, em. lohkojen rajoittuminen puroon, vesistöön tai valtaojaan, pellolla sijaitsevat pohjavesialueet ja kaivot. Kartalle on merkittävä lisäksi tieto lohko kohtaisista erityistukisopimuksista.

Viljelijäkoulutus

Sitomuksen antaneen viljelijän on osallistuttava sitomusaikana kaksi kertaa vähintään yhden päivän kestävään viljelijäkoulutukseen, joka koskee ympäristötuen

edellyttämiä toimenpiteitä, näiden toimenpiteiden tarvetta ja tavoitteita. Sitomuksen antaneen viljelijän, hänen puolisonsa tai tilan hoitoon osallistuvan henkilön on suoritettava kyseinen koulutus henkilökohtaisesti. Jos kyseessä on kuolinpesän harjoittama tai yhteisömuodossa harjoitettava maatilatalous, maatilalla hoidosta vastaavan henkilön on täytettävä tässä tarkoitettu koulutusvaatimus. Ensimmäiseen koulutuspäivään on osallistuttava ennen toisen sitomusvuoden päättymistä (31.5.2007 mennessä) ja toiseen ennen kolmannen sitomusvuoden päättymistä (31.5.2008 mennessä).

Ensimmäiseen koulutuspäivään sisältyvät seuraavat asiat:

- Maatalouden ympäristötukijärjestelmän mukaiset perustoimenpiteiden ehdot
- Viljelysuunnitelma ja lohko kohtaiset muistiinpanot tilan suunnittelu- ja seurantajärjestelmänä
- Lisätoimenpiteet ja erityistukisopimukset tehostettujen ympäristönhoitotoimien välineenä

Toisena koulutuspäivänä voidaan keskittyä joihinkin perus- tai lisätoimenpiteiden ehtoihin syventävällä tasolla. Toisen koulutuspäivän sisällöksi voidaan myös hyväksyä ympäristötuen erityistukisopimukseen, viljelyn ympäristövaikutuksiin ja niiden vähentämiseen tai ympäristöystävällisten viljelymenetelmien ja -tapojen käyttöönottoon keskittyvä koulutus. Tässä tarkoitettu viljelijäkoulutukseksi ei hyväksytä lisätoimenpiteisiin sisältyviä tai erityistukisopimusten ehtona olevia koulutuspäiviä.

Koulutukseksi hyväksytään myös sellainen ympäristötuen sitomukseen liittyvä koulutus, joka on suoritettu ennen sitomuksen antamista.

Koulutuspäivän vähimmäispituus on 6 tuntia, johon ei lueta mukaan ohjelman mukaisia taukoja. Tukiehtojen mukaisesti viljelijäkoulutukseksi hyväksytään ainoastaan ne koulutuspäivät, jotka työvoima- ja elinkeinokeskuksen (jäljempänä: TE-keskus) maaseutuosaasto on etukäteen hyväksynyt sisällön ja kouluttajien osalta.

Koulutus voidaan poikkeustapauksissa suorittaa etäkoulutuksena. Viljelijän on haettava oikeutta suorittaa koulutus etäkoulutuksena TE-keskuksen maaseutuosaastolta erillisellä lomakkeella. Etäkoulutuksen suorittamiseen sisältyy viljelijän itseopiskelu ja osallistuminen hyväksyttävästi kirjalliseen kuulusteluun.

4.3. Peltokasvien peruslannoitus

Typejä ja fosforia on sallittua käyttää seuraavien kasvien viljelyssä enintään seuraavat määrät peltohehtaaria kohti:

Kasvilaji	Typejä kg/ha/v	Fosforia kg/ha/v
Rehuvilja	90	15
Leipävilja		
Kevätvehnä	100	15
Syysvehnä, syksyllä	20	15
Syysvehnä, keväällä	100	-
Ruis, syksyllä	20	15
Ruis, keväällä	100	-
Öljykasvit	100	15
Sokerijuurikas	120	30
Ruokaperuna	60	40
Teollisuusperuna	80	40

Säilörehu	180	30
Heinä (kuiva heinä)	90	15
lisätyppi, jos odelma korjataan	60	-
Laidun	150	20
Nurmen perustaminen		
Suojavilja		25
Kesällä tai syksyllä perustettava nurmi		10
Yksivuotinen rehunurmi		20
Kokoviljasäilörehu		20

Ravinnemääriin lasketaan mukaan sekä väkilannoitteiden sisältämät ravinteet että karjanlannan ja vastaavien orgaanisten lannoitteiden sisältämät ravinteet.

Avokesantolohkon, muokkaamattoman kesantolohkon ja yksivuotisen viherkesantolohkon lannoitus on kielletty. Perustettaessa monivuotinen viherkesanto voidaan sille käyttää perustamisen yhteydessä typpeä enintään 50 kg/ha ja fosforia enintään 10 kg/ha. Viljeltäessä peltokasviasetuksessa säädetyllä tavalla kesannoidulla lohkolta peltokasviasetuksessa sallittua kasvia siten, että lohkolta korjataan sato, kyseistä kasvia voidaan lannoittaa samoin kuin kyseisen kasvin lannoitustasosta on säädetty.

Luonnonmukaista tuotantoa EU:n asetuksen (ETY N:o 2092/91) mukaisesti harjoittavalla tilalla voidaan kuitenkin rukiille ja syysvehnälle käyttää typpeä syksyllä enintään 30 kg/ha, kun keväällä annettavaa typpimäärää vähennetään sitä vastaavasti. Em. tilalla voidaan osa rukiin ja syysvehnän fosforista antaa keväällä, kun syksyllä annettua fosforimäärää on vähennetty sitä vastaavasti.

Avokesannon jälkeen kylvettävää pyydys- tai kerääjäkasvia voidaan lannoittaa samoin kuin monivuotista viherkesantoa.

Lannoitukset on kirjattava lohkoikohtaisesti muistiinpanoihin. Pyydetessä viljelijän on esitettävä TE-keskuksen maaseutuosastolle kirjallinen selvitys käytetyistä lannoitusmääristä ja niiden perusteluista.

Fosforin taseus

Fosforilannoituksessa voidaan käyttää enintään neljän vuoden taseusjaksoa. Fosforilannoituksen taseusjakso on aloitettava, kun ympäristötuen sallima fosforitaso ylittään. Taseusjakso voidaan aloittaa myös alituksella. Jos lohkolta sovelletaan fosforin taseusjaksoa, on sen alkaminen ja päättymisen sekä vuosittainen tase kirjattava lohkoikohtaisesti muistiinpanoihin. Mikäli näitä ei ole kirjattu, katsotaan sallitun lannoitustason ylittyneen.

Fosforintaseus on tehtävä kasvulohkoikohtaisesti. Jos peruslohkolla olevien kasvulohkojen sijoittelu muuttuu vuodesta toiseen, fosforilannoituksen taseituskautta on seurattava peruslohkotasolla. Vuotuinen peruslohkon kuluttama fosforimäärä saadaan kertomalla kunkin kasvulohkon kasville sallittu enimmäisfosforimäärä kyseisen kasvulohkon pinta-alalla ja laskemalla nämä summat yhteen. Jos puutarhakasvia tai muuta kasvia, jolle edellä ei ole määritelty fosforitasoa, viljellään lohkolta, jonka fosforitasaus on kesken, lohkolta ei katsota kyseisenä vuonna kuluvan fosforia lainkaan.

Jos peltolohko tulee viljelijän hallintaan kesken sitoumuskauden, ei viljelijän tarvitse ottaa huomioon pelton aiempaa fosforilannoitusta. Tämä ei kuitenkaan koske

tapauksia, joissa lohkoja säännönmukaisesti vaihdetaan kahden viljelijän kesken esim. viljelykierrosta johtuen.

Karjanlannan ja eräiden muiden lannoitusaineiden sisältämien ravinteiden huomioon ottaminen

Lannan ravinteet lasketaan lannoitusmääriin seuraavan taulukon mukaisesti:

Lantalaji	Fosforia kg/m ³	Liukoista typpeä kg/m ³
Naudan kuivikelanta	1,2	1,2
Naudan lietelanta	0,5	1,8
Naudan virtsa	0,1	1,8
Sian kuivikelanta	2,5	1,5
Sian lietelanta	0,8	2,7
Sian virtsa	0,2	1,6
Lampaan kuivikelanta	1,5	1,2
Hevosien kuivikelanta	0,5	0,4
Kanan kuivikelanta	4,4	4,5
Broilerin kuivikelanta	3,5	5,1
Ketun kuivikelanta	11,5	3,8
Minkin kuivikelanta	9,5	2,4

Em. fosforin taulukkoarvosta lasketaan kasveille käyttökelpoiseksi 75 % ja turkiseläinten lannan osalta 40 %, joka osuus karjanlannan fosforista lasketaan mukaan fosforimääriin.

Virtsasta, lietelannasta ja kuivikelannasta lasketaan typpi-lannoitusmääriin liukoinen typpi. Syksyllä levitetyn karjanlannan liukoisesta tyypestä lasketaan typpilannoitusmäärään 50 %.

Lannan ravinteet voidaan laskea lannoitusmääriin vaihtoehtoisesti myös lanta-analyysin perusteella, joka ei kuitenkaan saa olla viittä vuotta vanhempi. Lanta-analyysin on oltava tehty laboratoriossa, joka on erikoistunut lanta-analyysien tekemiseen. Lanta-analyysin mukaisesta lannan fosforista lasketaan kasveille käyttökelpoiseksi 75 %, mikä osuus lasketaan kasvikohtaisesti fosforimääriin mukaan. Turkiseläinten lannan sisältämästä fosforista lasketaan 40 % kasveille käyttökelpoiseksi.

Apatiitin ja raakafosfaatin fosforin käyttökelpoisuusprosenttina käytetään 10 %:a, tuomaskuonan 50 %:a ja luujauhon ja sarvilastun sisältämän fosforin käyttökelpoisuusprosenttina 75 %:a. Käytettäessä lihaluujauhoa lannoittelain (232/1993) mukaisesti sen fosforin käyttökelpoisuusprosenttina pidetään 40 %:a.

Lannoitteena ja maanparannusaineena käytettävän jätteesilietteen on täytettävä puhdistamolietteen käytöstä maanviljelyksessä annetun valtioneuvoston päätöksen (282/1994) edellyttämät laatuvaatimukset. Lietteen on oltava kompostoitua tai seostettua. Jätteesilietteen sisältämät ravinteet todetaan puhdistamolta saatavasta todituksesta ja niistä otetaan lannoituksessa huomioon liukoinen typpi ja kokonaisfosforista 75 %. Lietteen levitysmäärät saavat olla enintään edellä mainitussa valtioneuvoston päätöksessä esitetyt. Omalla tilalla syntyvää jätteesilietettä lukuun ottamatta lietteen levityksen edellytyksenä on se, että liete siitä tehdyn analyysin perusteella täyttää em. valtioneuvoston päätöksessä määrättyt laatuvaatimukset.

4.4. Kasvinsuojelu

Kasvinsuojeluaineiden levitykseen käytettävä kasvinsuojeluruisku on testattava joka viides vuosi kasvitutannon tarkastuskeskuksen valtuuttamalla testaajalla. Jos viisi vuotta umpeutuu kasvukauden päätyttyä, on kasvinsuojeluaineiden levitykseen käytettävä kasvinsuojeluruisku testattava ennen seuraavan kasvukauden alkua. Kasvinsuojeluruiskulla tarkoitetaan itseskulkevia ja traktorikäyttöisiä kasvinsuojeluruiskuja. Uusi kasvinsuojeluruisku, joka täyttää standardisarjan SFS-EN 12761 vaatimukset ja josta on Maatalouden tutkimuskeskuksen maatalousteknologian tutkimusyksikön tai ruiskun valmistajan myöntämä kirjallinen todistus, katsotaan testatuksi. Testauksesta tulee olla kirjallinen todistus.

Kasvinsuojeluaineita maatalon pelloille levittävän henkilön tulee käydä kasvinsuojeluaineiden käyttökoulutuksessa joka viides vuosi. Jos viisi vuotta umpeutuu kasvukauden päätyttyä, on kasvinsuojeluaineiden käyttökoulutuksessa käytävä ennen seuraavan kasvukauden alkua. Koulutukseen osallistumisesta tulee olla kirjallinen todistus. Tukiehtojen mukaisesti koulutukseksi hyväksytään ainoastaan ne koulutuspäivät, jotka TE-keskuksen maaseutu-osasto on etukäteen hyväksynyt sisällön ja kouluttajan osalta.

Koulutukseksi hyväksytään myös Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen järjestämä myrkyllisten torjunta-aineiden erityistutkinto. Koska erityistutkinto on voimassa kymmenen vuotta, tulee kuudentena (6.) voimassaolovuonna joko käydä kasvinsuojeluaineiden käyttökoulutus tai uusia erityistutkinto. Koulutukseksi hyväksytään myös sellainen koulutus, joka on suoritettu ennen sitoumuksen antamista. Edellä mainitun mukainen koulutus tulee käydä ensimmäisen sitoumusvuoden loppuun mennessä (vuonna 2005 sitoutuvien viimeistään 31.5.2006).

Ensimmäistä kertaa ympäristötukeen sitoutuvan viljelijän on testautettava ruisku ja käytävä käyttökoulutuksessa ensimmäisen sitoumusvuoden ensimmäisen kalenterivuoden loppuun mennessä.

Ympäristötukisitoumuksen antaneen viljelijän on hankittava viljelemistään kasveista tilalle Kasvinsuojeluseura ry:n julkaisemat kasvilajikohtaiset tasapainoisen kasvinsuojelun ohjeet. Viljellyillä kasveilla tarkoitetaan tässä sitoumuksen antaneen viljelijän tilalla ensimmäisenä sitoumusvuonna viljeltyjä kasveja. Ohjeet on laadittu seuraavista kasveista: 1) ohra, 2) kevätvehnä, 3) syysvehnä, 4) kaura, 5) ruis, 6) rypsi ja rapsi, 7) sokerijuurikas, 8) nurmikasvit, 9) peruna, 10) keräkaali, kukka-, parsaja kiinankaali, 11) porkkana, selleri, palsternakka, tilli ja persilja, 12) punajuuri, 13) herne, härkäpapu ja pensaspapu, 14) lanttu ja nauris, 15) sipuli ja purjo, 16) avomaan salaatti, 17) avomaan kurkku, kesäkurpitsa ja kurpitsa, 18) mansikka, 19) vadelma, 20) omena, 21) herukka ja karviainen. Niille kasveille, joille ei ole omaa opasta, on hankittava Muiden kasvien tasapainoinen kasvinsuojelu -opas. Luonnonmukaista tuotantoa harjoittavan tilan on hankittava edellä mainittujen ohjeiden sijasta Luomupellon kasvinsuojelu -opas, joka on julkaistu Tieto Tuottamaan -sarjassa numerona 84. Ohjeet tai opas on hankittava tilalle ensimmäisen sitoumusvuoden ensimmäisen kalenterivuoden loppuun mennessä (31.12.2005 mennessä). Jos tilalla viljellään kasvia alle viiden aarin alalla tai

puutarhakasveja vain kotitarvekäyttöä varten, ei kyseisistä kasveista edellytetä ohjeiden tai oppaiden hankkimista.

Havainnot rikkakasveista, kasvitaudeista ja tuholaisista sekä käytetyt kasvinsuojeluaineet tulee merkitä lohkokohdaksiin muistiinpanoihin.

4.5. Pientareet ja suojakaistat

Viljelijän tulee jättää valtaojien varsille vähintään yhden metrin levyiset monivuotisen kasvillisuuden peittämät pientareet. Piennarta ei tarvitse niittää. Jos se niitetään, niittojätettä ei ole välttämätöntä korjata pois, mutta sen saa käyttää hyödyksi. Pientareen laiduntaminen on sallittu. Jos lohko on ilmoitettu peltokasvien tuen (CAP-tuen) mukaiseksi kesannoksi, aluetta ei saa laiduntaa, niittojätettä ei saa kerätä pois eikä sitä saa hyödyntää. Pientareelta niitetty kasvillisuus voidaan kuitenkin kerätä levitettäväksi muualle kesantolohkolla.

Piennar kuuluu siihen kasvulohkoon, jolla se sijaitsee. Yli kolme metriä leveästä pientareesta tulee muodostaa oma kasvulohko. Pientareen muodostamalta kasvulohkolta ei edellytetä sadonkorjuuta, kun se hoidetaan pientareesta annettujen määräysten mukaisesti.

Viljelijän tulee perustaa purojen ja muiden vesistöjen varsilla sijaitseville pelloille vähintään keskimäärin kolme metriä leveät, monivuotisen kasvillisuuden peittämät suojakaistat. Suojakaistaa ei ole välttämätöntä niittää. Jos se niitetään, niittojäte on kerättävä pois kaistalta ja sen saa käyttää hyödyksi. Suojakaistan laiduntaminen on sallittu. Jos lohko on ilmoitettu peltokasvien tuen (CAP-tuen) mukaiseksi kesannoksi, aluetta ei saa laiduntaa, niittojätettä ei saa kerätä pois eikä sitä saa hyödyntää. Suojakaistalta niitetty kasvillisuus voidaan kuitenkin kerätä levitettäväksi muualle kesantolohkolla.

Keskimäärin yli kolme metriä leveästä suojakaistasta tulee muodostaa oma kasvulohko. Suojakaistan muodostamalta kasvulohkolta ei edellytetä sadonkorjuuta, kun se muutoin hoidetaan suojakaistasta annettujen määräysten mukaisesti.

Pellolla sijaitsevan talousvesikaivon ympärille tulee perustaa vähintään kolmen metrin levyinen suojakaista. Kaistan tulee olla monivuotisen heinäkasvillisuuden peittämä ja se tulee perustaa mieluiten suojaviljaan.

Pientareen ja suojakaistan rikkakasvien pesäketorjunta on sallittu ainoastaan vaikeissa rikkakasvitapauksissa. Tällöin torjunta-aineen käyttö sekä uuden nurmikasvillisuuden kylvö tulee tapahtua saman kasvukauden aikana. Piennar tai suojakaista on uusittava niin, ettei alue ole paljaana ilman kasvillisuutta syksyllä tai talvella. Pientareelle tai suojakaistalle kylvettävä nurmikasvien siemen voidaan kylvää suojaviljaan. Pesäkekäsittelystä on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Pientareelle tai suojakaistalle levinnyt hukkakaura on torjuttava hukkakauran torjunnasta annetun lain mukaisesti joko käsin kitkemällä tai kemiallisesti. Piennarta tai suojakaistaa ei edellä mainittuja tapauksia lukuun ottamatta saa käsitellä torjunta-aineella. Myös lannoittaminen on kiellettyä.

Mikäli pientareen tai suojakaistan kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu esimerkiksi talven aikana tai oijen kunnos-

tustyön yhteydessä, uusi nurmikasvillisuus tulee kylvää heti olosuhteiden salliessa.

Pientareiden ja suojakaistojen tulee olla leveydeltään määräysten mukaiset ensimmäisen sitoumusvuoden kasvukauden loppuun mennessä (eli vuoden 2005 kasvukauden loppuun mennessä).

4.6. Luonnon monimuotoisuuden ja maiseman ylläpitäminen

Viljelymaisema tulee säilyttää avoimena sekä asuin- ja tuotantorakennusten ympäristöt siisteinä ja hoidettuina. Koneet ja työvälineet tulee säilyttää asianmukaisesti. Viljelemättömiä peltoalueita on hoidettava esimerkiksi niittämällä. Maisemallisesti arvokkaita peltoja ei saa metsittää.

Tilalla olemassa olevia maatalousympäristöjen luonnon monimuotoisuuskohteita tulee ylläpitää. Näitä ovat muun muassa monipuoliset pellon ja metsän reunavyöhykkeet, pelloilla sijaitsevat puu- ja pensasryhmät, kivisaarekkeet ja yksittäispuut, puukujanteet, lähteet, purot ja kosteikot. Tällaisia kohteita ei saa vaarantaa torjunta-aineiden tai lannoitteiden käytöllä tai paljaaksi hakkuulla.

Tilalla olevia pelto- ja tilusteiden pientareita ei saa käsitellä torjunta-aineilla. Pientareille levinnyt hukkakaura on kuitenkin torjuttava hukkakauran torjunnasta annetun lain mukaisesti joko käsin kitkemällä tai kemiallisesti. Tarvittaessa tienpientareet voidaan niittää. Niittojätteen saa hyödyntää maataloustuotannossa.

5. LISÄTOIMENPITEET

5.1. Lisätoimenpiteen valinta

Viljelijän on valittava ympäristötukeen sitoutuessaan yksi seuraavista lisätoimenpiteistä:

- tarkennettu lannoitus
- peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus
- maatilan monimuotoisuuskohteet

Jos tilan tukikelpoiseksi haettavilla lohkoilla tai myöhemmin tukikelpoisilla lohkoilla viljellään puutarhakasveja vuosittain vähintään 0,5 hehtaarin alalla ja muita peltoviljelykasveja vuosittain alle 3 hehtaarin alalla koko sitoumuskauden ajan, edellä mainittu lisätoimenpide voidaan jättää kokonaan valitsematta. Jokin edellä mainituista lisätoimenpiteistä on kuitenkin valittava, jos peltokasveja aletaan myöhemmin viljellä yli 3 hehtaarin alalla.

Jos tilalla viljellään ryhmien 1 ja 2 puutarhakasveja vuosittain vähintään 0,5 hehtaarilla koko sitoumuskauden ajan, voidaan puutarhakasvialalle valita oma lisätoimenpide kohdan 5.6. mukaisista puutarhatilan lisätoimenpiteistä. Em. tilalla on siten mahdollista valita kaksi lisätoimenpidettä.

Valittua lisätoimenpidettä on toteutettava koko sitoumuskauden ajan. Lisätoimenpide on kuitenkin vaihdettava, jos puutarhatuotanto tilalla lopetetaan tai sitä vähennetään siten, että 1- ja 2-ryhmän puutarhakasvien ala on alle 0,5

hehtaaria ja tilalla on aiemmin valittu puutarhatilan lisätoimenpide.

Lisätoimenpiteen voi vaihtaa silloin, kun kesken sitoumuskauden tapahtuu sukupolven vaihdos tai muu koko tilan hallinnan siirto ja sitoumus siirretään.

Puutarhatilan lisätoimenpiteen voi valita kesken sitoumuskauden, jos tilalla aloitetaan puutarhatuotanto tai sitä lisätään siten, että 1- ja 2-ryhmän puutarhakasveja viljellään vuosittain vähintään 0,5 hehtaarilla. Puutarhatilan lisätoimenpiteen valinta on mahdollinen vain kerran sitoumusaikana.

Muissa kuin edellä kerrotuissa tapauksissa lisätoimenpiteen vaihto ei ole mahdollinen. Lisätoimenpiteen vaihdosta on ilmoitettava kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 10 työpäivän kuluessa tapahtuneesta muutoksesta. Ilmoituksen jälkeen tai, ellei ilmoitusta ole tehty, vaihtamista edellyttävää olosuhdemuutosta seuraavassa maksatuksessa tuki maksetaan uuden lisätoimenpiteen mukaisena.

5.2. Tarkennettu lannoitus

Tarkennetun lannoituksen tulee perustua riittävän usein tehtyyn viljavuustutkimukseen, jonka tulee täyttää kohdassa 4.2. selvitettyt ehdot, ja vuosittaiseen viljelysuunnitelmaan. Maatilalla tulee käyttää tyypeä ja fosforia enintään kasvilajin, kasvupaikan olosuhteiden ja satotason perusteella määräytyvät taulukoissa 1-4 ja alla esitetyt määrät peltohehtaaria kohti.

Tarkennettuun lannoitukseen liittyvä lisätoimenpide ei koske ryhmien 1 ja 2 puutarhakasveja. Tarkennetun lannoitustason lisätoimenpidettä koskevaa tukea ei siten makseta puutarhakasvien ryhmien 1 ja 2 peltoalalle.

Fosforilannoituksessa voidaan käyttää enintään neljän vuoden tasausjaksoa kohdan 4.3. mukaisesti. Tarkennetun lannoituksen fosforin enimmäiskäyttömäärää koskevasta taulukoista poiketen kotieläintiloilla on sallittua käyttää karjanlantaa 15 kg fosforia vastaava määrä hehtaarille vuodessa kaikissa viljavuusluokissa paitsi viljavuusluokassa "arveluttavan korkea". Poikkeusta voidaan käyttää lohkoilla, joille levitetään omalla tilalla syntynyttä karjanlantaa. Lantaa ei kuitenkaan tällaisessa tapauksessa saa levittää 100 metriä lähemmäs vesistöä.

Tarkennetun lannoituksen lisätoimenpidettä noudattava viljelijä voi kylvön yhteydessä käyttää ns. starttifosforia kaikissa viljavuusluokissa paitsi luokassa "arveluttavan korkea". Starttifosfori lasketaan mukaan kasveittain ja viljavuusluokittain määriteltyihin suurimpiin sallittuihin fosforitasoihin. Starttifosforia voi antaa enintään 5 kg/ha/v myös viljavuusluokassa "hyvä ja "korkea", vaikka tarkennetun lannoituksen fosforilannoitustaulukon mukaan (taulukko 3) ko. kasville ei fosforia saisi antaa. Starttifosforilannoitus on aina vuosikohtainen ja sen käyttö on merkittävä lohkoikohtaisiin muistiinpanoihin. Starttifosforilannoitukseen ei voida soveltaa fosforin tasausta.

Sokerijuurikkaalle on sallittua käyttää typpeä enintään seuraavat määrät (kg/ha/v):

jos naatteja ei kynnetä maahan 140 kg N/ha, Etelä- ja Keski-Suomen turvemailla kuitenkin enintään 130 kg/ha

jos naatit kynnetään maahan 120 kg N/ha

jos esikasvina olleen viljan oljet kynnetään maahan 150 kg N/ha, Etelä- ja Keski-Suomen turvemailla kuitenkin enintään 130 kg/ha

Perunalle on sallittua käyttää typpeä enintään seuraavat määrät (kg/ha/v):

	Satotaso tn/ha	Enimmäis- typpimäärä kg N/ha/v
Ruokaperuna ja ruokateollisuusperuna	30	70
Ruokaperuna ja ruokateollisuusperuna	40	100
Tärkkelysperuna	30	90
Tärkkelysperuna	40	120
Varhaisperuna		60
Varhaisperuna + kerääjäkasvi		80

Tarkennetun lannoitustason valinnan viljelijän on kirjattava viljelysuunnitelmaan perustelut lohkoittain typpi- ja fosforitason käytölle. Lohkokohtaisiin muistiinpanoihin on kirjattava toteutunut lannoitus. Viljelijän on pyydyttävä esitettävä TE-keskuksen maaseutuosastolle kirjallinen selvitys käytetyistä lannoitusmääristä ja niiden perusteluista.

Viljelijä, joka on valinnut lisätoimenpiteeksi jonkin muun kuin tarkennetun lannoitustason, voi kuitenkin käyttää tarkennettua lannoitustasoa, mutta tällöin tästä ei makseta lisätoimenpiteen tukea. Tämän edellytyksenä on, että viljelijä ilmoittaa tarkennetun lannoitustason käytöstä antaessaan ympäristötukisitoumuksen. Viljelijän on tällöin noudatettava kaikkia niitä ohjeita ja määräyksiä, joita tarkennetun lannoitustason käytöstä on annettu kaikilla peruslohkoillaan (myös myöhemminä vuosina viljelyyn tulevilla uusilla lohkoilla) tai sitoumuksen antamisen yhteydessä ilmoittamallaan peruslohkoilla koko 5-vuotisen sitoumuskauden ajan.

Viljelijä voi vuosittaisella tukihakemuslomakkeella ilmoittaa noudattavansa tarkennettua lannoitustasoa kaikilla peruslohkoillaan tai erikseen ilmoittamallaan peruslohkoilla, joita hän ei ole ilmoittanut sitoumuksen antaessaan. Tarkennettua lannoitustasoa on tällöin sovellettava tukihakemuslomakkeella ilmoitetuilla peruslohkoilla tai kaikilla peruslohkoilla kyseisen kasvukauden alusta lukien koko jäljellä olevan sitoumuskauden ajan.

Jos lohkoja säännönmukaisesti vaihdetaan kahden viljelijän kesken esim. viljelykierrosta johtuen, on lohkon lannoituksessa käytettävä peltokasvien peruslannoitus -kohdassa tai tässä esitettyjä lannoitustasoa sen mukaisesti, kun lohkoa pääsääntöisesti hallitseva viljelijä on lohkolle lannoitustasoksi valinnut.

5.3. Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus

Viljelijän tulee pitää 30 % maatilan tukikelpoisten pelto-lohkojen pinta-alasta kasvukauden ulkopuolella kasvien tai kasvijätteiden peittämänä tai hyväksytyllä tavalla kevennetysti muokattuna. Kasvipeitteisyyden tulee säilyä lohkoilla kylvömuokkaukseen tai vastaavaan viljelytoimenpiteeseen asti.

Kasvipeitteiseksi katsotaan:

- ruis ja ruisvehnä sekä syysvehnä, jos se on kylvetty sääoloiltaan normaalina vuonna ennen 10.9.
- syysrypsi ja syysrapsi
- nurmi, monivuotinen viherkesanto, joka on perustettu viimeistään 30.6., suojakaistat ja suojavyöhykkeet
- monivuotiset puutarhakasvit (monivuotiset marjat ja hedelmäpuut, kun ne täyttävät kohdassa 3 esitetyt kasvu-tiheysvaatimukset, taimitarhakasvit, koristekasvit, maustekasvit sekä lääkekasvit)
- viljan, öljykasvien ja kuitupellavan sänki, joka muokataan seuraavana keväänä
- keväällä korjattava kuitupellava ja kuituhamppu
- kerääjä- ja aluskasvien viljely, jossa tarkoituksena on varsinaiselta viljelykasvilta hyödyntämättä jääneiden ravinteiden käyttö ja joka kynnetään tai muokataan mahdollisimman myöhään syksyllä tai vasta seuraavana keväänä
- sokerijuurikkapellot, kun niissä on riittävät, ympäristötuen mukaiset pientareet ja suojakaistat
- maisema- tai monimuotoisuuspelto tai riistalaidun, jonka sato jätetään korjaamatta talven ajaksi
- suorakylvö sänkeen

Kasvipeitteiseksi ei hyväksytä kemiallisesti tuhattua nurmilohkoa, kemiallisesti tuhattua monivuotista viherkesantolohkoa eikä myöskään vilja- tai öljykasvilohkoa, jolta kasvillisuus on poltettu.

Kevennetty syysmuokkaus vilja- ja öljykasvilohkoilla täyttää ehdon, jos muokkaus on tehty riittävän syvään (10-15 cm). Tarkoitukseen hyväksytyt laitteet ovat kultivaattori, lautasäes, joustopiikkiäes ja lapiorullaäes sekä niin sanottu miniaura.

5.4. Maatilan monimuotoisuuskohteet

Viljelijän on osallistuttava kaksi päivää kestäväan neuvonnalliseen koulutukseen, jossa selvitetään luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja hoitoon liittyviä asioita maatilamittakaavassa. Sitoumuksen antaneen viljelijän, hänen puolisonsa tai tilan hoitoon osallistuvan henkilön on suoritettava kyseinen koulutus henkilökohtaisesti. Jos kyseessä on kuolinpesän harjoittama tai yhteisömuodossa harjoitettava maatilatalous, on maatilan hoidosta vastaavan henkilön täytettävä tässä tarkoitettu koulutusvaatimus. Koulutuksen vähimmäispituus on 12 tuntia. Koulutukseksi hyväksytään ainoastaan ne koulutuspäivät, jotka työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutuosasto on etukäteen hyväksynyt sisällön ja kouluttajien osalta. Osa-

na koulutusta viljelijän on laadittava omalle tilalleen yleispiirteinen suunnitelma tilan tärkeistä monimuotoisuuskohteista ja niiden hoidosta. Koulutukseen voi sisältyä myös pienimuotoinen lajistoinventointi ja –seuranta. Koulutukseen osallistumisesta on oltava kirjallinen todistus. Koulutus on käytävä toisen sitoumusvuoden loppuun mennessä (31.5.2007 mennessä).

Koulutus voidaan poikkeustapauksissa suorittaa etäkoulutuksena (ks. kohta 4.2). Maatilan monimuotoisuuslisätoimenpiteen valinnee viljelijän on lisäksi laadittava oman tilan monimuotoisuus-suunnitelma, joka on palautettava etäkoulutukseen liittyvän kuulustelun yhteydessä.

Viljelijän on perustettava pellolle tai peltokasvien tuen mukaisesti kesannoidulle pellolle (CAP-kesanto) 5-vuotiseksi sitoumusajaksi riistalaidun-, maisema- tai monimuotoisuuspeltoja vähintään 5 %:lle ensimmäisenä sitoumusvuonna tukikelpoiseksi haettujen peruslohkojen pinta-alasta, mutta kuitenkin vähintään 0,5 hehtaarille. Riistalaidun, maisema- ja monimuotoisuuspellot on perustettava ensimmäisenä sitoumusvuonna 30.6. mennessä ja kyseisten kasvulohkojen on pysyttävä samoina koko sitoumuskauden ajan. Jos kasvusto on hyväksyttävästi perustettu jo ennen sitoumuskauden alkua, on se uusittava vähintään kerran sitoumuskauden aikana. Maiseman kehittämiseen ja hoitoon, luonnon monimuotoisuuden edistämiseen tai perinnebiotooppien hoitoon liittyvää erityistukisopimusala ei voida lukea edellä mainittuun riistalaidun-, maisema- tai monimuotoisuuspeltojen alaan.

Riistalaitumet ja maisema/monimuotoisuuspellot on perustettava hyväksytyillä kasvilajeilla tai niiden seoksilla käyttäen ensisijaisesti kotimaista siementä. Hyväksytyt kasvilajeja ovat:

Maisemapellon kasveja:

- auringonkukka
- hunajakukka
- sinimailanen
- persianapila
- keltalupiini
- ruiskaunokki
- vuohenherne
- kehäkukka
- malva
- silkkiunikko
- kumina
- tattari
- ruisvirna
- keltasinappi
- pellava
- valkomesikkä

CAP-kesannon maisemakasveja:

- hunajakukka
- sinimailanen seoksissa
- typensitajakasvina
- apilat seoksissa typensitajakasveina
- virnat seoksissa typensitajakasveina
- keltalupiini
- ruiskaunokki
- vuohenherne seoksissa
- typensitajakasvina
- kehäkukka
- malva
- silkkiunikko

Monimuotoisuuspeltojen kasveja:

- kotimaiset niitty- ja ketokasvit (esim. päivänkakkara, puna-ailakki, ahdekaunokki, ketoneilikka, mäkitervakko, nurmikohokki ja keltasauramo)
- voidaan perustaa seoksena esimerkiksi nurmiröllin kanssa

Riistalaitumien kasveja:

Seuraavat puhtaina kasvustoina tai seoksina

- ohra, vehnä, kaura, ruis

- herne
- tattari
- rypsi, rapsi, sinappi

- auringonkukka
- rehukaali

- rehurapsi

- öljyretikka

- rehujuurikkaat (rehusokerijuurikas, naattinauris, turnipsi)

- heinäkasvien ja apilan seokset

CAP-kesannon monimuotoisuuskasveja:

- kotimaiset niitty- ja ketokasvit

- voidaan perustaa seoksena esimerkiksi nurmiröllin kanssa

CAP-kesannon riistalaidunkasveja:

- ohra, vehnä, kaura, ruis seoksissa

- herne seoksissa
- tattari seoksissa

- rypsi, rapsi, sinappi seoksissa

- auringonkukka seoksissa
- rehukaali, puhtaana kasvustona ja seoksissa

- rehurapsi, puhtaana kasvustona ja seoksissa

- öljyretikka puhtaana kasvustona ja seoksissa

- rehujuurikkaat (rehusokerijuurikas, naattinauris, turnipsi) puhtaana kasvustona ja seoksissa

- heinäkasvien ja apilan seokset

Riistalaitumilla ja maisemapelloilla starttityypilannoituksen antaminen on sallittua perustamisvaiheessa kasvuunlähdön varmistamiseksi. Torjunta-aineiden käyttö on kaikilla näillä pelloilla kiellettyä.

Riistalaitumien sato tulee käyttää vain riistan ruokintaan. Riistalaidunta ei saa laiduntaa tuotantoeläimillä eikä hevosilla. Jos maisema/monimuotoisuuspelto on perustettu pellolle, voidaan kasvusto korjata ja hyödyntää tai peltoa käyttää laitumena tai riistan ruokintaan. Pellolla sijaitsevalla riistalaitumella kasvusto voidaan niittää karhelle, nostaa seipäille lumen alle jäämisen estämiseksi tai se voidaan siirtää ruokintakatoksiin.

Sellaisia riistalaitumia, maisema- ja monimuotoisuuspeltoja, joiden sato käytetään riistan ruokintaan tai joilta satoa ei korjata ja jotka eivät ole peltokasviasetuksen mukaista kesantoa (CAP-kesantoa), voi tilalla olla yhteensä enintään 5 % ensimmäisenä sitoumusvuonna tukikelpoiseksi haettujen peruslohkojen pinta-alasta.

Jos riistalaidun/maisema/monimuotoisuuspelto on perustettu CAP-kesantolohkolle, lohkolle tulee noudattaa kaikkia CAP-tuen ehtoja (esimerkiksi kesantolohkojen kokorajoituksia, typensitajakasvien rajoituksia ja riistalaitumien korjuurajoituksia).

5.5. Puutarhatilan lisätoimenpiteet

Puutarhatilan lisätoimenpiteen voi valita puutarhakasvien alalle, jos tilalla sitoumusaikana viljellään kohdassa 6.3. määritellyjä 1- ja 2-ryhmän puutarhakasveja vuosittain vähintään 0,5 ha:n alalla.

Viljelijä voi valita yhden toimenpiteistä A, B tai C (kohdat 5.5.1.-5.5.3.), jota hänen on toteutettava koko sitoumuskauden ajan. Tuki maksetaan sen ryhmän puutarhakasvilohkoille, joita toimenpide koskee. Toimenpidettä B voidaan toteuttaa ainoastaan puutarhakasvien ryhmän 1 viljelyaloilla. Toimenpidettä C voidaan toteuttaa ainoastaan puutarhakasvien ryhmän 2 viljelyaloilla.

5.5.1. Tarkennettu ravinteiden seuranta (A)

Viljavuustutkimus on tehtävä vähintään 3 vuoden välein niiltä lohkoilta, joilla viljellään puutarhakasvien ryhmien 1 ja 2 kasveja. Monivuotisilla kasveilla perustamisvaiheen lannoitusta suunniteltaessa ei saa käyttää kahta vuotta vanhemman viljavuustutkimuksen tuloksia. Näytetiheyden tulee olla vähintään yksi näyte yhtä peltohehtaaria kohti.

Edellä mainitut ehdot täyttävä viljavuustutkimus on oltava tilalla ensimmäisen sitoumusvuoden ensimmäisen kalenterivuoden loppuun mennessä (31.12.2005 mennessä).

5.5.2. Typpilannoituksen tarkentaminen liukoisen typen mittauksen avulla (B)

Liukoisen typen määrä on mitattava keväällä ennen kevätlannoitusta ja kasvukaudella ennen lisälannoitusta niiltä peltolohkoilta, joilla viljellään puutarhakasvien ryhmään 1 kuuluvia kasveja. Mittauksen avulla selvitetään maassa liukoisessa muodossa oleva ammonium- ja nitraattitypen määrä.

Keväällä näytteet on otettava peruslohkoittain, mutta kuitenkin niin, että näytteitä otetaan vähintään yksi näyte viittä hehtaaria kohti. Ennen lisälannoitusta tehtävissä mittauksissa näytetiheyden tulee olla vähintään yksi näyte kasvulohkoa kohti.

Viljelijä voi tehdä tai teettää pikamäärityksen liukoisen typen määrästä käyttämällä pikamääritysmenetelmää, jossa maanäyte uutetaan esimerkiksi kaliumkloridiin tai kaliumsulfaattiin ja liukoisen typen määrä määritellään värivertailuun perustuen, tai viljelijä voi teettää laboratorioanalyysin edellyttäen, että tulokset ovat käytettävissä ennen typpilannoitusta.

Mittausten tuloksista on pidettävä kirjaa tai ne tulee merkitä lohkoikohtaisesti muistiinpanoihin. Mittausten tulokset on otettava huomioon typpilannoitusta suunniteltaessa.

5.5.3. Katteen käyttö monivuotisten puutarhakasvien rikkakasvitorjunnassa (C)

Maanpinta on katettava rivien kohdilta oljella, hakkeella tai muulla orgaanisella materiaalilla, muovikalvolla tai muovikankaalla tai katepaperilla tai rivien väliin perustettavalla leikattavalla nurmikatteella eli rivivälinurmella. Katteena käytettävän muovikalvon on oltava polyeteenistä valmistettu.

Kattamiseen voidaan käyttää eri materiaaleja lohkon eri osissa. Katemateriaali voidaan vaihtaa kesken sitoumuskauden. Maatuneen orgaanisen katemateriaalin tilalle on tarvittaessa lisättävä uutta niin, että kate on riittävän peittävä.

Mansikan viljelyssä katettujen kasvulohkojen pinta-alan on oltava vähintään 95 % tilan mansikanviljelyalasta. Muiden puutarhakasvien ryhmän 2 kasvien viljelyssä katettujen kasvulohkojen pinta-alan on oltava vähintään 30 % näiden kasvien yhteenlasketusta viljelyalasta tilalla.

Jos kattaminen tehdään rivien väliin perustettavalla leikattavalla nurmikatteella, on niiden kasvulohkojen yhteispinta-ala, jolla toimenpidettä toteutetaan, oltava vähintään 40 % tilan ryhmän 2 puutarhakasvien viljelyalasta. Leikattavan nurmen tulee olla maanpinnan peittävä. Se voi olla kylvetty tai luontaisesti kylväytynyt.

Jos eri toteuttamistapoja eli kattamista ja nurmettamista yhdistetään, tulee mansikalla noudattaa 95 % katevaatimusta ja muilla ryhmän 2 puutarhakasveilla 40 % katevaatimusta.

Katevaatimus on täytettävä viimeistään kolmantena sitoumusvuonna. Tuki maksetaan siitä sitoumusvuodesta alkaen, jonka kesäkuun loppuun mennessä (30.6. mennessä) katevaatimus täyttyy. Ehdon täyttymisestä on ilmoitettava sitoumus- tai tukihakemuslomakkeella vuosittaisen tukihaun yhteydessä. Leikattavan nurmikatteen tulee olla perustettu 30.6. mennessä. Jos rivinvälinurmen annetaan kylväytyä luontaisesti, se täyttää katevaatimuksen, kun nurmi on maanpinnan peittävä 30.6. mennessä.

Toimenpiteen toteutus on merkittävä lohkoikohtaisesti muistiinpanoihin. Muistiinpanoista on käytävä ilmi kattamiseen käytetty materiaali sekä katettu tai nurmetettu pinta-ala erikseen mansikan ja muiden ryhmään 2 kuuluvien puutarhakasvien osalta.

6. TUEN MAKSAMINEN JA TUEN MÄÄRÄ

6.1. Ympäristötuen hakeminen

Ympäristötuen maksatusta on haettava vuosittain pinta-alatukihakemuksella, joka on toimitettava viimeistään pinta-alatukien viimeisenä hakupäivänä sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka toimialueella maatilan talouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, hakemus on toimitettava sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella pääosa maatilan pelloista sijaitsee.

Jos hakemusta ei ole täytetty huolellisesti ja annettu kaikkia tarvittavia tietoja, voidaan hakemus tästä syystä hylätä neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1782/2003 säädetyn yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän mukaisesti. Jos hakemus on jätetty säädetyn viimeisen hakupäivän jälkeen, sovelletaan hakemuksen myöhästymiseen yhdenmukaisen järjestelmän mukaisia myöhästymisseuraamuksia.

6.2. Vuosittainen maksuala

Ympäristötukea voidaan maksaa pellon osalta, joka on ilmoitettu vuosittaisessa tukihakemuksessa pelto- ja puu-

tarhakasvien viljelyssä olevaksi tukikelpoiseksi alaksi ja joka on hyväksytty tukikelpoiseksi.

Ympäristötukea voidaan maksaa kasvulohkon osalta silloin, kun sen pinta-ala on vähintään viisi aaria. Maksettavan tukimäärän on oltava kuitenkin vuosittaista ympäristötukihakemusta kohden yli 50 euroa.

Kesannoidulle, tilapäisesti viljelemättömälle ja kasvi- maaksi ilmoitetulle peltolohkolle ei makseta perus- ja lisätoimenpiteiden tukea. Lisätoimenpiteen tuki voidaan kuitenkin maksaa kohdan 5.4. mukaiselle riistalaitumelle ja maisema/monimuotoisuuspellolle, joka on ilmoitettu Euroopan unionin peltokasvien tukijärjestelmän mukaisesti kesannoksi. Luonnonlaitumelle ja -niitylle ei makseta perus- ja lisätoimenpiteiden tukea eikä myöskään puuvartisten energiakasvien aloille (esimerkiksi energia-pajulle).

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että kasvulohkolo- makkeella muussa käytössä ilmoitettujen kasvien istutus tai kylvö tehdään viimeistään 30.6. Edellisestä poiketen voidaan tämän jälkeen kylvettäville, satoa kyseisenä vuonna tuottaville 1-ryhmän puutarhakasveille maksaa tuki, jos lohkolle kylvetään esikasvi (esim. raiheinä) 30.6. mennessä. Jos esikasvia ei kylvetä, on tästä ilmoitettava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Tällöin kyseiselle lohkolle ei makseta perus- ja lisätoimenpiteiden tukea. Esikasvia ei kuitenkaan vaadita ja tuki voidaan maksaa, jos kyseessä ovat salaattikasvit, kiinankaali, kukkakaali tai parsakaali.

Rehualana ja C-tukikäytössä ilmoitettujen lohkojen vii- meinen kylvöpäivä määräytyy peltokasvien tuen tukiehto- jen mukaan.

6.3. Tuen määrä

Tuen määrä euroa/ha/vuosi on seuraava:

	Kasvinviljely tila
1. Tavanomaiset peltoviljelykasvit	93,34
2. Ryhmän 1 puutarhakasvit ¹⁾	333,01
3. Ryhmän 2 puutarhakasvit ²⁾	484,38

¹⁾ Puutarhakasvien 1-ryhmään luetaan ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan koristekasveja, vihanneksia, siemenmausteita, mauste- tai lääkekasveja. Koristekasveilla tarkoitetaan tässä yksi- ja monivuotisia avomaalla leikkokukiksi viljeltyjä koristekasveja. Vihanneksiin luetaan myös mm. tilli, persilja ja piparjuuri sekä monivuotiset vihannekset kuten ma- artisokka, raparperi ja parsat. Siemenmausteisiin luetaan mm. korianteri, kumina ja sinapit. Mauste- tai lääkekasveihin voidaan lukea mm. basilika, etelänamikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkeru, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiis- ku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, minttu, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokko- nen (ei kuitunokkonen), punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovir- majuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siänkärsämä, sitruunamelissa, takiai- set, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki, yrtti-iiso ja lääkepaju (edellytyksenä sopimus lääketehaan kanssa).

²⁾ Puutarhakasvien 2-ryhmään luetaan ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan

marja- tai hedelmäkasveja tai taimitarhakasveja. Hedelmä- ja marjakas- veihin luetaan mm. omena, luumu, kriikuna, kirsikka, päärynä, makea pihlajanmarja, mansikka, mustaherukka, punaherukka, valkoherukka, viherherukka, karviainen, vadelma, mesivadelma, mustavatuksa, mesi- marja ja jalomaarain, tyrni, pensasmustikka, marja-aronia, ruusu ruu- sunmarjojen tuotantoon, ruusukvitteni, tuomipihlaja, puolukka, karpalo ja lakka. Taimitarhakasveilla tarkoitetaan monivuotisten koristekasvien (perennat, pensaas, puut) sekä marja- ja hedelmäkasvien taimituotantoa, johon luetaan myös katu- tai puistopuuviljelykset. Taimitarhakasveihin luetaan myös pellolla kasvatettavat monivuotiset puut ja pensaas, joista korjataan ammattimaisesti vuosittain leikkohavuja tai leikkovihreää. Taimitarhaviljelyalaaan kuuluu myös pistokkaiden ja astiataimien tuotan- to kasvulohkoilla katteiden alla (ei kasvihuoneuotannon tuen piirissä olevissa kasvihuoneissa). Metsäpuiden taimiaineiston tuottamisesta tai joulupuiden kasvatuksesta ei makseta tukea.

Lisätoimenpiteiden tukea maksetaan alla määrätyin poik- keuksin niille kasvulohkoille, joille maksetaan perustoi- menpiteiden tukea. Tuen suuruus euroa/ha/vuosi lisätoi- menpiteittäin on seuraava:

Tarkennettu lannoitus ¹⁾	13,46
Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus	23,55
Maatilan monimuotoisuuskohteet ²⁾	13,46
Tarkennettu ravinteiden seuranta ³⁾	13,46
Typpilannoituksen tarkentaminen liukoisen typen mittauksen avulla ⁴⁾	75,68
Katteen käyttö monivuotisten puutarha- kasvien rikkakasvitorjunnassa ⁵⁾	243,87

¹⁾ tukea ei makseta ryhmän 1 ja 2 puutarhakasvialoille

²⁾ tukea maksetaan myös riistalaidun / monimuotoisuus / maisemapelto- lohkolle, joka ilmoitetaan CAP-kesannoksi

³⁾ tukea maksetaan ainoastaan ryhmän 1 ja 2 puutarhakasvialoille

⁴⁾ tukea maksetaan ainoastaan ryhmän 1 puutarhakasvialoille

⁵⁾ tukea maksetaan ainoastaan ryhmän 2 puutarhakasvialoille

Perus- ja lisätoimenpiteistä sekä erityistukisopimuksista maksettava yhteenlaskettu hehtaarikohtainen tuki ei kuitenkaan voi ylittää seuraavia enimmäistasoja: 600 eu- roa/ha, kun lohkolle viljellään yksivuotista kasvia, 900 euroa/ha, kun lohkolle viljellään ryhmän 2 puutarhakas- via ja 450 euroa/ha, kun lohkolle viljellään muita kuin edellä mainittuja kasveja.

7. ASIAKIRJOJEN SÄILYTTÄMINEN

Perus- ja lisätoimenpiteiden ehtoihin liittyvät asiakirjat, muistiinpanot ja todistukset on säilytettävä tilalla koko sitoumuskauden ajan ja kolme vuotta sen jälkeen.

8. MUUTOKSISTA ILMOITTAMINEN

Viljelijän tai hänen oikeudenomistajansa on tehtävä kir- jallinen ilmoitus viljelijää tai tilaa koskevista olosuhteiden muutoksista sen kunnan maaseutuelinkeinoviran- omaiselle, joka on vastaanottanut viljelijän ympäristötu- kea koskevan hakemuksen. Tässä tarkoitettuja muutoksia ovat esimerkiksi koko tilan myynti tai vuokraus toiselle viljelijälle. Ilmoitus on tehtävä 10 työpäivän kuluessa olo- suhteissa tapahtuneesta muutoksesta.

9. VALVONTA JA SEURAAMUKSET

Viljelijän on annettava vuosittain pinta-alatukia koskevan hakemuksen yhteydessä asianomaisen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle maa- ja metsätalousministeriön määräämät tiedot ja selvitykset.

TE-keskuksen maaseutuosastolla on oikeus suorittaa ennakoita ilmoittamatta tuen myöntämiseen ja maksamiseen liittyviä tarkastuksia. Tuen saaja on velvollinen esittämään kaikki tarvittavat tiliasiakirjat ja muun aineiston korvauksetta sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa.

Jos valvonnan perusteella todetaan, että viljelijä ei ole noudattanut sitoumusehtoja tai että hakemuksessa ilmoitetuissa pinta-aloissa on virheitä, viljelijälle maksettavaa tukea voidaan vähentää siten kuin siitä erikseen säädetään.

Tuki voidaan periä takaisin kokonaan tai osittain tuen saajalta silloin, jos viljelijä on antanut vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, tukea on maksettu perusteettomasti tai

liikaa, viljelijä ei noudata sitoumuksen ehtoja, viljelijä peruuttaa antamansa sitoumuksen tai tilan omistus- tai hallintaoikeus siirtyy eikä jatkaja anna 10 työpäivän kuluessa sitoumusta siitä, että perus- ja lisätoimenpiteiden ehtoja noudatetaan. Ympäristötuen maksamisen ja aiheettomasti maksetun määrän palauttamisen väliseltä ajalta peritään korkoa.

Myönnetty tuki voidaan periä takaisin osittain tai kokonaan, jos viljelijä ryhtyy sellaisiin pellon hallinnan muutoksia koskeviin tai muihin vastaaviin toimenpiteisiin, joiden ilmeisenä tarkoituksena on kiertää tuen myöntämiselle määrättyjä yleisiä edellytyksiä tai välttää noudattamasta tuen myöntämiselle määrättyjä edellytyksiä.

Viljelijä suljetaan perus- ja lisätoimenpiteiden sekä erityistuen ulkopuolelle kyseisen kalenterivuoden ajaksi, jos kysymyksessä on vakavan laiminlyönnin seurauksena tehty väärä ilmoitus. Viljelijä suljetaan kyseisten tukien ulkopuolelle myös seuraavan vuoden ajaksi, jos kyseessä on tahallisesti tehty väärä ilmoitus.

TAULUKKO 1.Ympäristötuen tarkennetun lannoituksen tyypilannoitustasot

Suurimmat sallitut tyypilannoitustasot vilja- ja öljykasveilla, kun saavutettu satotaso on viljoilla 4000 kg/ha ja öljykasveilla 2000 kg/ha

Tyypilannoitus enintään kg/ha

KASVI Viljat ja öljykasvit	Etelä-Suomi Viljelyvyöhykkeet 1 ja 2			Keski-Suomi Viljelyvyöhyke 3 ja 4:n edullisimmat osat			Pohjois-Suomi Viljelyvyöhykkeet 4 ja 5		
	Savi- ja hiesumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäiset maat	Savi- ja hiesumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäiset maat	Savi- ja hiesumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäiset maat
OHRA									
Optima, Maaren, SW Alina, Annabell, Tolar, SW Wikingett, Viskosa, Tofta, Mentor, Barke, Scarlett, Inari	110	100	60	100	90	60			
Edel, Tyra, Saana, Viivi, Mette, Kustaa, Kinnan, Filippa	110	100	60	100	90	60			
Gaute, Rolfi, Arve, Artturi, Loviisa	100	80	50	90	80	60	90	80	60
Kunnari, Thule, Jyvä, Erkki, Pohto	100	80	50	90	80	60			
Botnia	90	70	40	80	70	60			
MALLASOHRA									
Olutmaltaat									
Barke, Annabell	90	80	60	90	80	50			
Saana, Scarlett, Kustaa	90	80	60	90	80	50			
Entsyymimaltaat									
Hjan Pokko	90	80	50	90	80	50			
KAURA									
Salo, Katri, Belinda, Ivory, SW Ingeborg, Virma, Kolbu, Roope	110	90	60	110	90	70			
Freja, Suomi, Revisor, Lisbeth,	100	90	50	100	90	60			
Fiia, SW Vaasa, Aslak, Marika, Aarre, Veli, Svala, Leila	100	90	50	100	90	60	80	80	60
KEVÄTVEHNÄ									
Bastian, Zebra, Anniina, Tjalve, Vinjetti, Amaretto, Kruunu, Mahti	120	110	70	110	100	70			
Luja, Manu, Heta	120	110	70	110	100	70			
Reno	110	90	50	90	80	60			
KEVÄTRYPSI									
SW Rebus, Riikka, Pouta, Kulta, Tuli, Harmoni, Valo, Hohto	120	100	70	110	100	70			
KEVÄTRAPSI									
Sponsor, Wildcat, Kunto Sanni, Hyola 38	120	110	80						
SYYSRYPPI SYKSYLLÄ	30	30	20						
SYYSRYPPI KEVÄÄLLÄ	120	100	70						
HERNE JA HÄRKÄPAPU									
Karita	50	50	40	50	50	40			
Muut lajikkeet ilman tukikasvia	40	40	30	40	40	30			
Muut lajikkeet tukikasvin kanssa	60	60	30	60	60	30			
RUIS SYKSYLLÄ	30	30	20	30	30	20	30	30	
RUIS KEVÄÄLLÄ									
Picasso, Kaskelott	120	100	40	110	90	40			
Walet, Amilo	110	90	40	100	80	40			
Elvi, Akusti, Kartano, Riihi	110	90	40	80	70	40			
Ponsi, Anna	100	80	40	80	60	40			
Hjan Jussi, Voima	100	80	40	80	60	40	50	50	40
Sampo	80	60	30	60	50	30	40	40	40
Ensi				60	50	30	40	40	40
KEVÄTRUIS									
Juuso	100	80	60						
SYYSVEHNÄ SYKSYLLÄ	30	30	20	30	30	20			
SYYSVEHNÄ KEVÄÄLLÄ									
Tarso, Gunbo, Tryggve, Urho, Lars, Ramiro	120	110	50						
Aura, Otso	120	100	40	110	90	30			
RUISVEHNÄ SYKSYLLÄ	30	30	20	30	30	20			
RUISVEHNÄ KEVÄÄLLÄ									
Pinokio, Fidelio, Prego, Ulrika, Moreno	120	110	40	120	100	30			

Jos esikasvin oljet on jätetty maahan, sallittu tyypimäärä on 10 kg taulukossa ilmoitettua suurempi.

Jos tyypilannoitteiden määrä (typen määrä lannoitteissa) ylittää 170 kg/ha/v, määrä on jaettava vähintään kahteen erään, joiden levittämisen välinen aika on vähintään kaksi viikkoa.

Taulukon 4 mukaista tyypilannoituksen tarkentamista satotason perusteella ei sovelleta syysviljojen syyslannoituksiin.

Näiden osalta oheisia taulukkoarvoja ei saa ylittää.

TAULUKKO 2. Tarkennettu lannoitus / suurimmat sallitut typpilannoitustasot nurmikasveille ja vastaaville

Typpilannoitus enintään kg/ha

Kasvi	Levitysaika	Etelä- ja Keski-Suomi			Pohjois-Suomi		
		Savi- ja hiesumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäiset maat	Savi- ja hiesumaat	Karkeat kivennäismaat	Eloperäiset maat
Niitonurmi Heinänurmet	Kevätlevitys	100	100	100	100	100	100
	Kesälevitys odelmalle	80	80	80	80	80	80
Apilapitoiset nurmet	Kevätlevitys	80	80	80	80	80	80
	Kesälevitys odelmalle	50	50	50	50	50	50
Apilavaltaiset nurmet	Kevätlevitys	60	60	60	60	60	60
	Kesälevitys odelmalle	40	40	40	40	40	40
Säilö- ja tuorerehunurmet Monivuotiset nurmet	Kevätlevitys	100	100	100	100	100	100
	2. sadolle	100	100	100	100	100	100
	3. sadolle	50	40	40	50	40	40
Monivuotiset apilapitoiset nurmet	Kevätlevitys	80	80	80	80	80	80
	2. sadolle	50	50	50	50	50	50
Monivuotiset apilavaltaiset nurmet	Kevätlevitys	60	60	60	60	60	60
	2. sadolle	40	40	40	40	40	40
Yksivuotinen raiheinä	Kevätlevitys	100	100	90	90	90	90
	2. sadolle	100	100	90	90	90	90
	3. sadolle	50	40	50	50	50	50
Vihantavilja	Kevätlevitys	100	100	100	100	100	100
Vihantavilja + raiheinä tai muu nurmikasvi	Kevätlevitys	100	100	90	90	90	90
	2. sadolle	100	100	90	80	80	80
	3. sadolle	50	40	50	40	40	40
Vihantavilja + rapsi	Kevätlevitys	120	120	120	100	100	100
Vihantavilja + virna	Kevätlevitys	60	60	50	60	60	50
Kokovilja: ohra	Kevätlevitys	120	100	90	100	90	80
Kokovilja: kevätvehnä	Kevätlevitys	130	110	100	110	100	
Kokovilja: syysvehnä, ruisvehnä	Syksyllä	30	30	20			
	Keväällä	130	110	100			
Laidun Monivuotiset nurmet 3 levitystä	Kevätlevitys	90	90	80	80	80	80
	2. sadolle	80	80	70	70	70	70
	3. sadolle	50	50	40	40	40	40
Monivuotiset nurmet 4 levitystä	Kevätlevitys	80	80	70			
	2. sadolle	70	70	60			
	3. sadolle	40	40	30			
	4.sadolle	30	30	30			
Nurmen perustaminen keväällä							
Suojavilja puidaan	Kevätlevitys	Korkeintaan lajikekohtaisen taulukon typpimäärät.					
Nurmen oraiden elvytykseen (sisältyy suojaviljan N-määrään)	Suojaviljalle kesällä tai elokuun alussa suojaviljapuinnin jälkeen	30	30	30	30	30	30
Suojavilja korjataan kokoviljana tai vihantaviljana	Kevätlevitys	110	100	80	90	80	70
	2. sadolle tarvittaessa	50	50	40			
Suojakasvina yksivuotinen raiheinä	Kevätlevitys	100	100	80	80	80	80
	2. Sadolle	100	100	90	80	80	80
	3. Sadolle	50	40	40	40	40	40
Ilman suojaviljaa	Kevätlevitys	80	80	70	80	80	70
	2. sadolle	30	30	30	30	30	30
Nurmen perustaminen kesällä	Perustamisvaiheessa	60	60	50	60	60	50
Nurmen perustaminen syksyllä	Perustamisvaiheessa (1.9. men.)	30	30	30	30	30	30

Siemennurmet							
Timotei	Kevätlevitys	100	90	60	90	80	40
Nurminata ja koiranheinä	Satovuotta edeltävänä syksynä	30	30				
Nurminata ja koiranheinä	Kevätlevitys	120	110	70			
Englannin ja Westerwoldin raiheinä	Kevätlevitys	100	100	60			
Ruokohelpi	Kevätlevitys	90	80	60	80	80	60

Apilapitoisilla nurmilla tarkoitetaan apilaa sisältäviä nurmia. Apilavaltaisilla nurmilla tarkoitetaan apilaa sisältäviä nurmia, joissa apilan osuus kasvustosta on yli 50%

Jako levityskerroille on suositus, kokonaismäärä ei saa ylittää.

Jos typpilannoitteen määrä (typen määrä lannoitteissa) ylittää 170 kg/ha/v, määrä on jaettava vähintään kahteen erään,

joiden levittämisen välinen aika on vähintään kaksi viikkoa.

TAULUKKO 3. Tarkennettu lannoitus / suurimmat sallitut fosforilannoitustas

Fosforilannoitus enintään kg/ha/v

KASVI	VILJAVUUSLUOKKA						
	Huono	Huononlainen	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Korkea	Arveluttavan korkea
Ruis, vehnä, öljykasvit, palkokasvit	40	30	25	15	10	-	-
Ohra, nurmikasvien siemenviljely	43	33	28	18	13	-	-
Kaura	35	25	20	10	5	-	-
Ohra/kaura seosvilja	39	29	24	14	9	-	-
Kokoviljasäilörehu	50	40	30	20	15	-	-
Nurmen suojavilja*	65	55	45	35	25	-	-
Kesällä tai syksyllä perustettu nurmi, keväällä ilman suojaviljaa perustettu nurmi	55	45	35	25	15	-	-
Nurmi keväällä (korjataan sato) ennen kesäperustamista	20	15	10	5	-	-	-
Yksivuotiset rehunurmet	50	40	30	20	15	-	-
Monivuotinen nurmi**							
- laidun	40	30	20	10	-	-	-
- muut rehunurmet***	50	40	30	20	10	-	-
Peruna	75	75	75	55	35	20	-
Sokerijuurikas							
- naatit kynnetty peltoon	70	70	70	50	30	10	-
- naatit korjattu	80	80	80	60	40	20	-

*Suojaviljalla tarkoitetaan tässä nurmen suojakasvina käytettävää tuleentuneena, vihantana tai kokoviljana korjattavaa viljaa tai muuta suojakasvia

**Fosforilannoitus suositellaan annettavaksi kokonaan ensimmäisellä levityskerralla.

***Säilö- ja tuorerehunurmet, kuivaheinä ja odelma (2-3 niittoa/v)

Taulukon lannoitustasojen perusteena on viljoilla satotaso 4000 kg/ha ja öljykasveilla 2000 kg/ha

Jos sato on 25 % pienempi (viljat 3000 kg/ha, öljykasvit ja palkokasvit 1500 kg/ha) taulukon määristä on vähennettävä 3 kg/ha.

Jos sato on 25 % suurempi (viljat 5000 kg/ha, öljykasvit ja palkokasvit 2500 kg/ha), taulukon määriin voi lisätä 3 kg.

Jos sato on 50 % suurempi (viljat 6000 kg/ha, öljykasvit ja palkokasvit 3000 kg/ha), taulukon määriin voi lisätä 6 kg.

Perunan, sokerijuurikkaan ja nurmien lannoitukseen ei satotason perusteella tehdä muutoksia.

Satotasokorjausta ei saa tehdä, jos taulukossa ei ole fosforille arvoa.

TAULUKKO 4. Tarkennetun lannoituksen mukaisen typpilannoitustason tarkentaminen satotason perusteella

Jos saavutettu satotaso poikkeaa viljojen osalta satotasosta 4000kg/ha ja öljykasvien tai palkokasvien osalta satotasosta 2000 kg/ha, on lannoitusta (kg N/ha) tarkennettava seuraavasti (jos satotaso on pienempi, on lannoitusta vähennettävä, jos satotaso on suurempi, voidaan lannoitusta lisätä):

Satotaso kg/ha	1500	2000	2500	3000	3500	4000	4500	5000	5500	6000
Viljat				-20	-10	0	10	20	30	40
Öljykasvit ja palkokasvit	-20	0	20	40						

Typen määrä ei saa ylittää maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (931/2000) mukaista enimmäistypin määrää.